

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2012-2013**

FACULTAT D

GRAU EN PSICOLOGIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	13
Canvis Evolutius i Educatius	13
Fonaments de Psicobiologia	16
Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	20
Història i Epistemologia de la Psicologia	23
Tècniques d'Expressió i Comunicació	26
Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia	29
Percepció, Atenció i Memòria	32
Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	35
Psicofisiologia	37
Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	42
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	45
Pensament i Llenguatge	45
Psicologia de la Personalitat	48
Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut	51
Psicologia dels Grups i Organitzacions	54
Psicomètria	58
Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	61
Motivació i Emoció	64
Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida	67
Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	69
Psicologia i Contexts Educatius	74
ASSIGNATURES DE TERCER CURS	78
Diagnòstic i Avaluació Psicològica	78
Psicologia de l'Educació Escolar	81
Psicopatologia d'Adults	84
Psicopatologia Infantil i Juvenil	88
Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica	90
Intervenció Psicoeducativa	93
Intervenció Psicosocial	96
Pràctiques I	99
OPTATIVES	103
Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament	103
Neuropsicologia i Psicofarmacologia	104
Psicogerontologia	106
Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport	108
Psicologia Hospitalària	109
Resolució de Conflictes	111

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis del grau que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tots els anys que estudiaràs aquí.

Francesc Codina i Valls

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen els ensenyaments següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació

- Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació
- Segon cicle de la Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Segon cicle de la Llicenciatura de Traducció i Interpretació

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha set departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- director: Jordi Martí i Feixas

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- directora: M. Carme Bernal i Creus

Departament de Pedagogia

- director: Joan Soler i Mata

Departament de Psicologia

- director: José Ramón Lago Martínez

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Òrgans de govern

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, els coordinadors de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Francesc Codina i Valls, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Lucrecia Keim Cubas, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Teresa Puntí i Jubany, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- M. Teresa Julio Giménez, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació
- Mila Naranjo i Llanos, coordinadora dels estudis de Psicologia
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters

CALENDARI ACADÈMIC

Primer semestre

Docència

- 1r curs: del 24 de setembre al 18 de gener de 2013 (Actes d'acollida: 24 i 25 de setembre)
- 2n curs: del 12 de setembre al 21 de desembre de 2012
- 3r curs: del 12 de setembre al 21 de desembre de 2012

Setmana de tancament d'assignatures

- 1r curs: del 21 al 25 de gener de 2013
- 2n i 3r cursos: del 7 a l'11 de gener de 2013

Setmana intersemestral

- 1r curs: del 28 de gener a l'1 de febrer de 2013
- 2n curs: del 14 al 18 de gener de 2013

Segon semestre

Docència

- 1r curs: del 4 de febrer al 24 de maig de 2013
- 2n curs: del 21 de gener al 17 de maig de 2013
- 3r curs: del 18 de febrer al 24 de maig de 2013

Setmana de tancament d'assignatures

- 1r curs: del 27 al 31 de maig de 2013
- 2n curs: del 13 al 17 de maig de 2013
- 3r curs: del 27 al 31 de maig de 2013

Setmanes de recuperació (calendari específic)

- Assignatures del 1r semestre (1r, 2n i 3r): del 10 al 14 de juny de 2013
- Assignatures del 2n semestre (1r, 2n i 3r curs): del 2 al 6 de setembre de 2013

Calendari acadèmic 2012-2013

Inici de les classes:

Primer curs: 24 de setembre de 2012 (Acollida)

Segon, tercer i quart curs: 12 de setembre de 2012

Docència:

- Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 3 de setembre i el 28 de juliol.
- Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 3 de setembre i l'1 de juny.
- Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes.

Vacances de Nadal:

- Del 22 de desembre de 2012 al 5 de gener de 2013, ambdós inclosos

Vacances de Setmana Santa:

- Del 25 de març a l'1 d'abril de 2013, ambdós inclosos

Dies festius:

Del 22 de desembre de 2012 al 5 de gener de 2013, inclosos

Del 25 de març a l'1 d'abril de 2013, inclosos

Divendres 12 d'octubre de 2012 - El Pilar

Dissabte 13 d'octubre de 2012 - No lectiu

Dijous 1 de novembre de 2012 - Tots Sants

Divendres 2 de novembre de 2012 - Pont

Dissabte 3 de novembre de 2012 - No lectiu

Dijous 6 de desembre de 2012 - La Constitució

Divendres 7 de de desembre de 2012 - Pont

Dissabte 8 de desembre de 2012 - La Puríssima

Dimarts 23 d'abril de 2013- Sant Jordi

Dimecres 1 de maig de 2013- Festa del treball

Dilluns 20 de maig de 2013 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dilluns 24 de juny de 2013 - Sant Joan

Divendres 5 de juliol de 2013 - Festa Major (festa local)

Dimecres 11 de setembre de 2013- Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dóna indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa vigent de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula". Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació.

El primer període es realitzarà al llarg de les setmanes de docència i durant la setmana de tancament de les assignatures al final de semestre. El segon període d'avaluació és de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Aquest període de recuperació acabarà al juny per a les assignatures del primer semestre i al setembre per a les del segon semestre. Aquells estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.

- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treball individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	66
Obligatòria	111
Optativa	36
Treball de Fi de Grau	9
Pràctiques Externes	18
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Canvis Evolutius i Educatius	6,0	Formació Bàsica
Fonaments de Psicobiologia	6,0	Formació Bàsica
Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	6,0	Obligatòria
Història i Epistemologia de la Psicologia	6,0	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6,0	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia	6,0	Formació Bàsica
Percepció, Atenció i Memòria	6,0	Formació Bàsica
Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	6,0	Obligatòria
Psicofisiologia	6,0	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	6,0	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Pensament i Llenguatge	6,0	Formació Bàsica
Psicologia de la Personalitat	6,0	Obligatòria
Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut	6,0	Formació Bàsica
Psicologia dels Grups i Organitzacions	6,0	Obligatòria
Psicometria	6,0	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	6,0	Obligatòria
Motivació i Emoció	6,0	Formació Bàsica
Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida	6,0	Obligatòria
Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	6,0	Obligatòria
Psicologia i Contexts Educatius	6,0	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Diagnòstic i Avaluació Psicològica	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa
Psicologia de l'Educació Escolar	6,0	Obligatòria
Psicopatologia d'Adults	6,0	Obligatòria
Psicopatologia Infantil i Juvenil	6,0	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica	6,0	Obligatòria
Intervenció Psicoeducativa	6,0	Obligatòria
Intervenció Psicosocial	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa
Pràctiques I	6,0	Pràctiques Externes

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Mètodes de Recerca en Psicologia I	3,0	Obligatòria
Pràctiques II	12,0	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau I	3,0	Treball de Fi de Grau

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Avaluació de Programes i Intervencions en Diferents Contexts	6,0	Obligatòria
Mètodes de Recerca en Psicologia II	6,0	Obligatòria
Treball de Fi de Grau II	6,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

Itinerari en Psicologia Clínica i de la Salut

Per reconèixer aquest itinerari, del qual quedarà constància al Suplement Europeu al Títol, cal:

- fer el Treball de Fi de Grau vinculat a l'itinerari
- dels 36 crèdits optatius que cal cursar, un mínim de 30 han de ser de les assignatures optatives detallades a continuació

	Crèdits
Psicologia Hospitalària	6,0
Neuropsicologia i Psicofarmacologia	6,0
Psicologia i Noves Tecnologies	6,0
Sexualitat Humana	6,0
Teràpia Familiar i de Parella	6,0

Itinerari en Psicologia de l'Educació

Per reconèixer aquest itinerari, del qual quedarà constància al Suplement Europeu al Títol, cal:

- fer el Treball de Fi de Grau vinculat a l'itinerari
- dels 36 crèdits optatius que cal cursar, un mínim de 30 han de ser de les assignatures optatives detallades a continuació

	Crèdits
Dificultats d'Aprenentatge en el Context Escolar	6,0
Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament	6,0
Psicogerontologia	6,0
Disseny Instruccional i Personalització del Currículum	6,0
Processos d'Assessorament per a una Escola Inclusiva	6,0

Itinerari en Psicologia Social i de les Organitzacions

Per reconèixer aquest itinerari, del qual quedarà constància al Suplement Europeu al Títol, cal:

- fer el Treball de Fi de Grau vinculat a l'itinerari
- dels 36 crèdits optatius que cal cursar, un mínim de 30 han de ser de les assignatures optatives detallades a continuació

	Crèdits
Resolució de Conflictes	6,0
Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport	6,0
Psicologia de la Comunicació i la Publicitat	6,0
Psicologia dels Moviments Socials i el Comportament Col·lectiu	6,0
Psicologia Jurídica i Forense	6,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Canvis Evolutius i Educatius

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Milagros Ascension Naranjo Llanos

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament; així com dels contextos de desenvolupament en els quals es produeixen aquests processos.

- Potenciar una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament.
- Conèixer amb cert detall les idees proposades per diferents marcs teòrics clàssics, que plantegen solucions diferents en relació al tema que ens ocupa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per a complementar la formació.
- Adquirir i practicar una metodologia de treball i d'estudi pròpia de l'aprenentatge significatiu, progressivament autoregulat i autònom.
- Adquirir les competències necessàries per portar a terme un treball en equip col·laboratiu.
- Mostrar actituds favorables a la regulació i control autònom de l'aprenentatge i a la col·laboració responsable entre companys i tendir a promoure de manera sistemàtica la millora de l'aprenentatge personal i en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els

processos grupals i organitzacionals.

- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

CONTINGUTS:

Bloc I: Relacions entre desenvolupament i educació

1. El desenvolupament com a procés necessari o com a procés mediat per l'educació.
2. Les concepcions de les diferències individuals.
3. Desenvolupament, aprenentatge, cultura, educació i escolarització.

Bloc II: Principals models teòrics

1. Models psicodinàmics
2. Models conductuals
3. Models cognitius
4. Models contextuals

Bloc III: Elements per a una caracterització contextual i interaccionista del desenvolupament humà

1. Els principals contextos de desenvolupament
2. Desenvolupament psicològic i interacció educativa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

Per dur a terme aquesta avaluació, s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques de preparació, prèvies a les sessions o activitats de l'assignatura dedicades a la discussió de textos o a la realització d'activitats d'aplicació. Aquestes tasques seran anunciades oportunament per la professora de l'assignatura, i tindran un caràcter individual. S'hauran de presentar prèviament a les sessions de classe de les activitats corresponents, i la seva presentació es considera requisit imprescindible per a la participació en aquestes activitats. Permetran assolir un màxim d'1 punt en el conjunt de l'assignatura.
2. Tasques associades a les activitats d'aplicació (sessions de treball dirigit). Aquestes tasques seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran un caràcter grupal. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.
3. La realització d'un examen final del conjunt de continguts teòricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual i es farà en la data de la convocatòria oficial. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 5 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (2,5 punts). Si no s'assoleix aquest mínim, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS amb independència de totes les altres puntuacions obtingudes. La nota mínima per

aprovar l'assignatura, un cop superat el criteri anterior, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

Avaluació de resultats

- Tasques de treball individual: 1 punt (10%)
- Tasques de treball grupal: 4 punts (40%)
- Prova escrita: 5 punts (50%)

BIBLIOGRAFIA:

- Arranz, E.; Oliva, A. *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson, 2004.
- Coll, C.; Palacios, J.; Marchesi, A. (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación: Vol. II. Psicología de la educación escolar*. Madrid: Alianza, 2001.
- Delval, J.A. *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI, 2002.
- DDAA. *Psicología de l'educació*. Barcelona: Eduoc, 1998.
- Miras, M. ?Educación y desarrollo?. *Infancia y aprendizaje* 54, 3-17, 1991.
- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. *Desarrollo psicológico y educación. Vol. I. Psicología del Desarrollo*. Madrid: Alianza, 2002.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza, 1998.
- Santrock, J.W. *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill, 2006.
- Shaffer, D. *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Mèxic: International Thomson, 2007.

Fonaments de Psicobiologia

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Agustí Comella Cayuela

OBJECTIUS:

- Adquisició dels coneixements teòrics, metodològics i pràctics bàsics en psicobiologia.
- Conèixer les bases psicobiològiques del comportament humà així com les bases de psicofarmacologia.
- Proporcionar els coneixements bàsics de bioquímica, biologia cel·lular i histologia del sistema nerviós.
- Comprendre els processos fisiològics de la neurona.
- Interrelacionar la biologia i els processos mentals.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre l'anatomia i fisiologia cel·lulars aplicats als sistema neuroendocrí.
- Que l'alumne aprengui a utilitzar els termes i conceptes propis de la matèria.
- Poder vincular i integrar els coneixements adquirits amb les altres disciplines que abordin l'estudi dels processos psicològics bàsics.
- Fomentar l'interès per l'estudi científic de la conducta.
- Valorar la importància de l'aprenentatge dels coneixements bàsics sobre el funcionament del sistema nerviós en relació a la psicologia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la psicobiologia.

- 1.1. Concepte de Psicobiologia.
- 1.2. Antecedents històrics de la relació conducta-cervell.
- 1.3. Postura actual.

2. Neuroendocrinologia.

- 2.1. Nivells d'organització.
- 2.2. Integració neuroendocrina.
- 2.3. Hormones.
- 2.4. Mecanismes d'acció hormonal.
- 2.5. Sistema endocrí.
- 2.6. Sistema neuroendocrí i conducta.

3. Neurobiologia

- 3.1. Neurona.
- 3.2. Característiques estructurals i funcionals de la neurona.
- 3.3. Classificacions de les Neurons.
- 3.4. Gens i proteïnes neuronals
- 3.5. Neuròglia.
- 3.6. Característiques i tipus.
- 3.7. Substància grisa i substància blanca.

4. Bases del processament de la informació en el sistema nerviós

- 4.1. Membrana neuronal en repòs
 - 4.1.1. Característiques de la membrana: proteïnes, canals i bombes
 - 4.1.2. Distribucions iòniques a través de la membrana, permeabilitats relatives i potencials d'equilibri iònic
 - 4.1.3. Manteniment del potencial de membrana en repòs.
- 4.2. Potencial d'acció
 - 4.2.1. Generació del potencial d'acció: canals regulats per voltatge i llindar
 - 4.2.2. Fases del potencial d'acció i períodes refractaris
 - 4.2.3. Característiques del potencial d'acció
 - 4.2.4. Conducció del potencial d'acció
 - 4.2.5. Velocitat de conducció.
- 4.3. Transmissió sinàptica
 - 4.3.1. Tipus de sinapsis
 - 4.3.2. Fases de la neurotransmissió
 - 4.3.3. Receptors ionotròpics i metabotròpics
 - 4.3.4. Unió neuromuscular i receptor nicotínic
 - 4.3.5. Comunicacions excitatòries i comunicacions inhibidores
 - 4.3.6. Integració: suma temporal i suma espacial
 - 4.3.7. Modulació: sistemes de segons missatgers
 - 4.3.8. Mecanismes de plasticitat sinàptica.

5. Neuroquímica i psicofarmacologia

- 5.1. Neurotransmissors.
- 5.2. Tipus de neurotransmissors
 - 5.2.1. Acetilcolina
 - 5.2.2. Monoamines: dopamina, noradrenalina i serotonina
 - 5.2.3. Aminoàcids: glutamat i GABA
 - 5.2.4. Neuropeptids: hormones hipofisàries i opioides
- 5.3. Principis de psicofarmacologia:
 - 5.3.1. Sedants, hipnòtics i somnífers.
 - 5.3.2. Tractament dels trastorns d'ansietat.
 - 5.3.3. Fàrmacs antidepressius.
 - 5.3.4. Neurolèptics
- 5.4. Drogues.

6. Embriologia i desenvolupament estructural del sistema nerviós

- 6.1. Formació del tub neural, vesícules primàries i vesícules secundàries.
- 6.2. Formació de sinapsis i mort neuronal
- 6.3. Plasticitat del sistema nerviós

7. Organització i divisions del sistema nerviós

- 7.1. Organització general del sistema nerviós: Eixos i plànols de referència.
- 7.2. Divisions del sistema nerviós.
- 7.3. Sistema nerviós central i sistema nerviós perifèric
- 7.4. Sistema nerviós somàtic i sistema nerviós vegetatiu.
- 7.5. Sistema nerviós central.
- 7.6. Sistema nerviós perifèric.
 - 7.6.1. Nervis cranials.
 - 7.6.2. Nervis espinals
- 7.7. Sistema nerviós autònom.
 - 7.7.1. Simpàtic.
 - 7.7.2. Parasimpàtic.

8. Protecció i vascularització del sistema nerviós central

- 8.1. Les meninges.
- 8.2. Sistema ventricular i circulació del líquid cefaloraquídi.
- 8.3. Irrigació de l'encèfal: sistema carotídi i sistema vertebral.
- 8.4. Barrera hematoencefàlica.

9. Organització anatomofuncional del SNC I: Medul·la espinal, tronc de l'encèfal i cerebel.

- 9.1. La medul·la espinal.
 - 9.1.1. Substància gris: neurones i circuits medul·lars.
 - 9.1.2. Substància Blanca:
 - 9.1.2.1. Vies ascendents que s'originen a la medul·la espinal.
 - 9.1.2.2. Vies descendents des de l'encèfal a la medul·la espinal
- 9.2. El tronc de l'encèfal.
 - 9.2.1. Aspecte extern del tronc de l'encèfal.
 - 9.2.2. Organització interna del tronc de l'encèfal.
 - 9.2.3. Mesencèfal.
 - 9.2.4. Protuberància.
 - 9.2.5. Bulb raquídi.
 - 9.2.6. Organització anatomofuncional del cerebel.

10. Organització anatomofuncional del SNC II: diencèfal i hemisferis cerebrals.

- 10.1. El diencèfal
- 10.2. L'hipotàlem
- 10.3. Vies eferents principals de l'hipotàlem
- 10.4. El Tàlem.
- 10.5. Organització Interna del Tàlem.

- 10.6. Connectivitat dels nuclis talàmics i característiques Funcionals.
- 10.7. Hemisferis Cerebrals.
- 10.8. Organització Interna dels Hemisferis Cerebrals.

AVALUACIÓ:

La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Avaluacions escrites: 60%.
- Pràctiques, STD i treball dirigit en grups reduïts i/o individualment: 40%.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts de l'avaluació.

Per als alumnes que no superin alguna de les parts, és a dir, examen teòric o les pràctiques/STD, podran presentar-se a examen final i examen de taller de pràctiques/STD. El període de recuperació tindrà lloc un cop finalitzat el període de classes i es notificarà a l'aula.

És responsabilitat de l'alumne fer el seguiment de les seves notes parcials d'exàmens i dels lliuraments de pràctiques, treballs i STD, en l'apartat de notes parcials del campus. Qualsevol incidència/error que hi hagi s'ha de notificar al professor com a màxim de 15 dies després de publicades les notes. Passat aquest termini no es farà cap rectificació.

BIBLIOGRAFIA:

- Bear, Mark F. *Neurociencia: la exploración del cerebro*. Barcelona: Wolters Kluwer, cop. 2008.
- Cardinali, Daniel P. *Neurociencia aplicada: sus fundamentos*. Madrid: Médica Panamericana, cop. 2007.
- Carlson, N.R. *Fisiología de la Conducta* 8ª ed. Madrid: Pearson - Addison Wesley 2006.
- Carretié Arangüena, Luis. *Anatomía de la mente: emoción, cognición y cerebro*. Madrid: Pirámide, cop. 2011.
- Costanzo, Linda S. *Fisiología*. Barcelona: Elsevier / [Saunders], cop. 2011.
- Farreras Rozman. *Medicina Interna*, 2 vols. 16a ed. Elsevier 2008.
- Fox Suart, I. *Fisiología humana*. Madrid: McGraw-Hill cop. 2011.
- Guyton, Arthur C. *Anatomía y fisiología del sistema nervioso: neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, cop. 1994.
- Guyton, Arthur C. Hall, John E. *Tratado de fisiología médica*. Barcelona: Elsevier, cop. 2011.
- Harrison. *Principios de medicina interna*. 16ª ed. McGraw-Hill Interamericana, 2005.
- Kolb, Bryan. Whishaw, Ian Q. *Neuropsicología humana*; Buenos Aires; Madrid: Médica Panamericana, cop. 2006.
- Netter, F.H. *Atlas de anatomía humana*. Barcelona: Masson, 2003.
- Purves, D.; Augustine, G.J., Fitzpatrick, D.; Hall, W.C.; Lamantia, A-S.; Mcnamara, J.O.; Williams, S.M. *Neurociencia* 3ª ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2007.
- Thibodeau, Gary A. *Anatomía y fisiología*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier, cop. 2007.
- Tortora, Gerard J. *Principios de anatomía y fisiología*, Buenos Aires: Médica Panamericana, cop. 2006.

Fonaments Psicosocials del Comportament Humà

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pilar Prat Viñolas

OBJECTIUS:

Es tracta de la primera assignatura de la matèria de psicologia social i de les organitzacions i pretén ser una introducció a la matèria.

Introdueix les orientacions teòriques i els àmbits d'interès així com la història de la disciplina.

Tracta els processos psicosocials bàsics i els elements d'anàlisi que ajudin a entendre el comportament humà des del punt de vista de la interacció amb les altres persones.

Objectius

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció psicològica

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics

Bloc 2. El pensament social

- Teoria de l'atribució
- Actituds

Bloc 3. La influència social

- La identitat social
- La conformitat
- L'obediència
- La influència de les minories
- La facilitació social
- La ganduleria social

Bloc 4. Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta pro-social

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació del procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i el treball personal (exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals), que s'especificaran en el Pla de Treball.

També es tindran en compte les tutories ja siguin individuals o grupals per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Treball personal i individual (procés i resultat) 20%
- Treball de grup (procés i resultat) 30%
- Realització d'una prova escrita individual 50%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els tres apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura quedarà pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abric, J.; Moscovici, S. (1999). *Psicología social* (4a ed.). Barcelona: Paidós.
- Arias Orduña, A.V.; Morales, J.F. (2007). *Psicología social* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Aronson, E.; Escotado, A.; Gómez, P. (2000). *El animal social*. Madrid: Alianza Editorial.
- Baron, R.A.; Byrne, D. (2005). *Psicología social* (10a ed.). Madrid: Prentice Hall.
- Hogg, M.A.; Vaughan, G.M. (2010). *Psicología social* (5ª ed.). Madrid: Panamericana.
- Myers, D.G. (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Myers, D.G.; Dávila Martínez, J.F.J.; Treviño Rosales, M.E.; Pineda Ayala, L.E. (2005). *Psicología social* (4ª ed.). Mèxic: McGraw-Hill.
- Sánchez Vidal, A.; Morales, J.F. (2002). *Psicología social aplicada : Teoría, método y práctica*. Madrid: Prentice Hall.

Complementària

- Cuesta, U. (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Cátedra.
- Cuesta, U. (2004). *Psicología social cognitiva de la publicidad*. Madrid: Fragua.
- Garrido, A.; Alvaro, J. L. (2007). *Psicología social: Perspectivas psicológicas y sociológicas*. (2ª ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Morales, J. F. (2008). *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson Educación.
- Romay Martínez, J. (2007). *Perspectivas y retrospectivas de la psicología social en los albores del siglo XXI*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Tordera, N. (2005). *Temas de psicología social: La interacción individuo-sociedad*. Valls: Cossetània.
- Vendrell Guarro, E.; Ayer, J.C. (1999). *Dinámica de grupos i psicología dels grups*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Història i Epistemologia de la Psicologia

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Manel Sanchez Cano

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura acompanya l'alumnat a fer un trajecte no solament a través del desenvolupament històric de la psicologia com una successió de fets i paradigmes sinó, sobretot, a través de l'anàlisi d'allò que les diferents teories i enfocaments han aportat al que avui constitueix la psicologia com a disciplina científica. Això implica apropar-se a la construcció, evolució i canvis del pensament psicològic dels segles XIX al XXI.

Objectius:

- Analitzar les variables i els elements que determinen que un sistema de fets i processos es converteixi en ciència.
- Reconèixer i analitzar els diferents corrents psicològics que donen origen al panorama de la psicologia actual.
- Identificar els marcs teòrics o/i els principis psicològics que inspiren les diverses propostes de psicologia aplicada als àmbits social, clínic, educatiu, laboral, etc.
- Assolir una visió global dels diferents corrents psicològics que permetin a l'alumnat reconèixer les aportacions que han fet i l'ajudin a decidir camins d'aprofundiment en l'àmbit de l'aplicació i de la recerca.
- Desenvolupar una actitud integradora a partir de l'anàlisi i l'aprofundiment dels postulats que proposen les diverses escoles psicològiques.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Les competències d'aquesta assignatura les desenvoluparem a través dels següents temes:

1. La història de la psicologia en el context històric i social. Aspectes metodològics.
 1. Problemes clau que desvetllen l'interès de la psicologia com a ciència i abordatge des de les diferents perspectives.
 2. Aproximació a les arrels de la psicologia a partir de la contribució que han fet altres disciplines al naixement, desenvolupament i consolidació de la psicologia.
 3. Corrents inicials del pensament psicològic.
2. Les primeres escoles de la psicologia.
 1. El naixement de la psicologia com a ciència. Les primeres escoles.
 2. L'estructuralisme, la gestalt i la teoria psicoanalítica
3. La psicologia de la consciència en Europa i els EUA.
 1. Les diferents psicologies: comparada, funcional, d'aplicació professional?
4. La psicologia de l'adaptació i la conducta.
 1. Disciplines orientades en la modificació, teràpia i anàlisi de conducta. Orígens i aplicacions.
5. La psicologia cognitiva.
 1. El paradigma de la psicologia cognitiva.
 2. Nous paradigmes i tendències (a més dels models que es proposin, aquest punt resta obert als interessos de l'alumnat).

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació del grau d'adquisició i desenvolupament de les competències generals i específiques d'aquesta matèria, es tindran en compte els processos d'aprenentatge i els seus resultats. Les activitats d'avaluació estaran orientades a l'ús funcional del coneixement i no a la seva repetició.

Totes les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura són, a la vegada, activitats d'avaluació. Així doncs, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual o/i de grup, les respostes als diversos qüestionaris i exercicis.

L'aportació de les dades demanades o de les reflexions de les lectures als grups de discussió que s'organitzin, exposicions orals, etc., formen part de l'avaluació continuada de l'assignatura.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

Avaluació continuada: evaluació dels processos i continguts de treball a través de l'anàlisi de casos pràctics que es plantegin a la classe teòrica o a les STD, discussions en petits grups, tutories individuals o grupals per al seguiment dels treballs, etc. (40%)

Avaluació sumativa: proves escrites que es determinin al llarg del curs, treballs finals i presentacions orals: (60%)

BIBLIOGRAFIA:

- Brennan, J.F. (1999) *Historia y sistemas de la Psicología*. Mèxic: Pearson Educación.
- Brennan, J.F. (2000) *Psicología, historia y sistemas. Lecturas*. Mèxic: Pearson Educación.
- Caparrós, A. (1990) *Historia de la Psicología*. Mèxic: Trillas.
- Carpintero, H. (1994) *Historia de la Psicología en España*. Madrid: Eudema.
- Gardner, H. (1992) *La nueva ciencia de la mente. Cognición i desarrollo humano*. Buenos Aires: Paidós.
- Greenwood, J.D. (2011): *Història de la Psicologia. Un enfocament conceptual*. Mèxic. McGraw Hill.
- Leahey, T.H. (2005) *Historia de la Psicología*. Madrid: Prentice Hall.
- Richardson, K. (1991) *Para comprender la Psicología*. Madrid: Alianza.
- Tortosa, F. (2006) *Una historia de la Psicología moderna*. Madrid: McGraw Hill.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordina Coromina Subirats
- Rosa Maria Guell Devesa

OBJECTIUS:

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana).
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional en llengua catalana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupala.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita
 1. El/la psicòleg/oga i la comunicació
2. La variació lingüística
 1. Les varietats i els registres
 2. L'estàndard
3. La composició escrita
 1. El procés de composició escrita: planificació, textualització i revisió
 2. Les propietats textuais: adequació, coherència i cohesió
 3. Gèneres discursius escrits propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Recursos per a la composició escrita
4. El discurs oral
 1. El procés de planificació del discurs oral formal
 2. Estratègies de producció i comprensió orals
 3. Gèneres discursius orals propis de l'àmbit acadèmic i professional.
 4. Criteris de locució i correcció fonètica

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses tasques orals i escrites, individuals i grupals, a dins i a fora de l'aula, que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. També hi haurà la lectura obligatòria d'un llibre. Cal tenir en compte que:

- Totes les produccions orals i escrites es realitzaran en llengua catalana.
- S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques, projecte, prova).
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, normativa o de redacció no serà avaluat de contingut.
- Cal consultar regularment el campus virtual de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Notes parcials. Percentatges de la qualificació final

- Bloc I: Tasques orals i escrites-50%
- Bloc II: Projecte-25%
- Bloc III: Prova-25%

La recuperació d'un o més blocs suspesos es farà durant el període de *Recuperacions*.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cuenca, Maria Josep. *Gramàtica del text*. Alzira: Bromera, 2008.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.

Complementària

- Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002.
- Cassany, Daniel. *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Manual de pronunciació: criteris i exercicis d'elocució*. Vic: Eumo, 2004. Barcelona: Empúries, 2007.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Cuenca, Maria Josep. *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC, 2003.

Webgrafia

- <http://www.iec.cat> (Institut d'Estudis Catalans)
- <http://www.termcat.cat> (TERMCAT)
- <http://sl.uvic.cat> (Serveis Lingüístics de la Universitat de Vic).
- <http://www.parla.cat> (Aprendre Català a Internet)
- http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert (ARGUMENTA. Competències lingüístiques i comunicatives)

Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia

Formació Bàsica

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Anna M. Vallbona Gonzalez
- Daniel Nicholls
- Jonathan Nicholas Alan Telford
- Marta Corominas Salom

OBJECTIUS:

En el context d'una Europa on la mobilitat va en augment, el coneixement mutu de les diverses realitats esdevé cada vegada més important. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. És evident que aquestes xifres són aproximades, i que, en el futur, altres llengües com ara el xinès, l'àrab i el castellà també tindran molta importància. No obstant això, és igualment obvi que qui no domini l'anglès no tindrà accés a molta informació, sobretot a nivell europeu, on aquesta llengua serveix cada vegada més com a lingua franca. En aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure, comprendre i produir informació en llengua anglesa de forma oral i escrita.

L'alumnat haurà de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre el temes relacionats amb la psicologia
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- conèixer i utilitzar les estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de psicologia
- saber presentar en grup i de forma oral un tema relacionat amb la psicologia (la presentació es farà en llengua anglesa)

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.

- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. Estratègies de lectura acadèmica
 1. La lectura efectiva
 2. La lectura globalitzada
 3. La lectura focalitzada
1. Estratègies d'escriptura acadèmica
 1. Estructura de la frase, ordre de mots i connectors
 2. Desenvolupament del paràgraf: tesi, desenvolupament i conclusió
 3. L'argumentació
1. Estratègies per a presentacions orals
 1. Estratègies de comprensió de presentacions orals acadèmiques
 2. El procés de preparació d'una presentació oral
 3. La llengua de les presentacions orals
1. El vocabulari acadèmic
 1. Ús del diccionari

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà continuada, a partir del treball personal, el treball dirigit, les proves parcials, la presentació oral, i la participació a l'aula. Per aprovar l'assignatura caldrà aprovar cadascun dels elements avaluats (2 exàmens, activitats de treball personal, activitats de classe, treball de recerca en grup que es presenta de forma escrita i oral, i participació activa a classe) per separat

Avaluació de procés:

? Treball personal: preparació, presentació i correcció dels treballs (lectures i produccions escrites) d'acord amb els terminis pactats

? Treball dirigit: seguiment del treball de preparació corresponent a la presentació oral d'un tema relacionat amb la psicologia en llengua anglesa

? Participació: assistir a les sessions amb la feina preparada i participar en les discussions dels exercicis d'una manera productiva

Avaluació de resultats:

? 2 proves parcials: proves per avaluar l'assimilació del contingut

? Presentació del Treball de Recerca: presentació en llengua anglesa d'un tema relacionat amb la psicologia. La presentació es farà en grup, tot i que la nota és individual

La nota final es calcula a través dels components següents:

? Exàmens (2): 40%

? Treball de Recerca: 30%

? Activitats de classe i de treball personal: 20%

? Participació: 10%

La recuperació d'una o més parts de l'avaluació es farà durant el període de proves i activitats de recuperació. No obstant, per poder accedir a la recuperació, primer s'ha d'haver presentat tots els treballs d'acord amb els terminis pactats - no es pot deixar cap element avaluable amb la intenció de presentar-lo durant el període de recuperació. Evidentment, l'avaluació de la participació no és recuperable.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.

BIBLIOGRAFIA:

- Diccionari: *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*, (2002), Oxford: Oxford University Press.
- Materials elaborats pel professorat

Percepció, Atenció i Memòria

Formació Bàsica

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Teresa Segues Morral

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura permet introduir l'alumnat en l'estudi de tres processos psicològic bàsics: la percepció, l'atenció i la memòria. Malgrat que cadascun d'ells té entitat suficient per a ser estudiat en detall, s'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés, no descuidés una aproximació més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. Tanmateix, s'ha pretès complementar l'aproximació conceptual amb la vessant pràctica o aplicada del coneixement.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de percepció, atenció i memòria: què són i la funció o funcions que a compleixen dins del comportament humà.
- Saber identificar els components dels processos perceptius, atencionals i de memòria des dels models teòrics vigents.
- Raonar científicament i entendre el valor de les dades empíriques i la seva relació amb les explicacions teòriques.
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments en aquestes àrees de coneixement.
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes i/o l'elaboració d'informes escrits.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts s'organitzen a l'entorn de tres blocs temàtics:

Bloc I. Memòria

- Memòria i psicologia cognitiva.
- Els sistemes de la memòria: memòria sensorial, memòria a curt termini i de treball i memòria a llarg termini.
- Processos de la memòria: codificació, emmagatzematge i recuperació de la informació.
- L'oblit.
- Bases biològiques de la memòria.
- Memòria i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc II. Atenció

- Tipus d'atenció i fenòmens bàsics: models de filtre, models de recursos i processos automàtics i controlats.
- Atenció, control i consciència.
- Atenció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc III. Percepció

- Percepció i procés perceptiu
- Percepció visual.
- Organització perceptual, constàncies perceptives, percepció de la profunditat.
- Il·lusions visuals.
- Percepció auditiva.
- Integració multisensorial.
- Percepció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

1. *Tasques associades a les sessions de treball dirigit.* Seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.
2. *La realització de dues proves sobre els continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura.* Les dues proves seran individuals. Els continguts de cada prova seran comunicats oportunament per la profesora. Les proves tindran caràcter eliminatori.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les classes (teòriques i pràctiques), s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de sumar la nota obtinguda en les diferents tasques i la nota obtinguda en les dues proves o exàmens individuals. Per a poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat les dues proves (3 punts) i obtenir una nota no inferior a 2 punts en les activitats associades al treball dirigit. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Baddeley, S. (1999) *Memoria humana. Teoria y práctica*. Madrid: McGraw-Hill.
- Catillo, M. D. (2009). *La atención*. Madrid: Pirámide.
- Coren, S.; Ward, L.M.; Enns, J.T. (2001) *Sensación y percepción*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Fuente Arnaz, F. J. (2009) *L'atenció*: Barcelona: UOC.
- Goldstein, E.B. (2006) *Sensación y percepción*. Madrid: Thompson.
- Munar, E.; Rosselló, J.; Sánchez Cabaco, A. (coord.) (1999) *Atención y percepción*. Madrid: Alianza Editorial.
- Ruíz-Vargas, J. M. (2010) *Manual de psicología de la memoria*. Madrid: Síntesis
- Schacter D. L. (2012) *Los siete pecados de la memoria: cómo olvida y recuerda la mente*. Barcelona: Ariel.

Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Marti Olivella

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a finalitat ajudar els estudiants a construir una representació inicial dels grans àmbits professionals de la psicologia i de les ocupacions actuals i del reptes que la psicologia té per configurar-se com una professió amb entitat en si mateixa, tant en els espais professionals més consolidats com en els espais emergents, adoptant com a referent de la reflexió la posició ètica del professional de la psicologia i com a marc de la reflexió el codi deontològic generat pels professionals de la psicologia.

Objectius

- ? Reconèixer, analitzar i interpretar els diferents perfils i àmbits professionals del psicòleg en la nostra societat i les transformacions que experimenten.
- ? Identificar els espais emergents d'intervenció en psicologia i les demandes d'intervenció.
- ? Explicar i assumir la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia.
- ? Analitzar i reflexionar en els debats ètics que suposa una societat plural, democràtica i multicultural.
- ? Conèixer el codi deontològic dels professionals de la psicologia i comprendre la necessitat d'aplicar-lo amb criteri i adequació a la singularitat de les situacions les regles bàsiques de l'ètica professional.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

1. El perfil professional i els àmbits de pràctica professional de la psicologia.
 1. Característiques, funcions, procediments i tasques fonamentals.
 2. La pràctica professional en psicologia clínica i de la salut.
 3. La pràctica professional en psicologia de l'educació.
 4. La pràctica professional en psicologia del treball, organitzacions i recursos humans.
 5. La pràctica professional en psicologia de la intervenció social.
2. El àmbit emergent de la intervenció psicològica en la societat actual.
3. El codi deontològic de la psicologia.
4. Ètica en la pràctica professional de la psicologia i el procés de presa de decisions ètiques en psicologia: Estudi de casos.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés: Elaboració d'un treball en equip per cada un dels 4 blocs temàtics de contingut de l'assignatura. A l'inici de curs es detallaran els criteris d'avaluació d'aquests treballs, que inclouran una avaluació del procés d'elaboració, del contingut i de l'exposició i que tindran una nota d'equip i una nota individual.

Avaluació de resultats: Realització d'una síntesi individual de tots els temes treballats a presentar al final del semestre i de reflexió personal sobre expectatives i disposició personal per a la pràctica professional de la psicologia abans de la realització de la prova individual. Realització d'una prova individual al final del semestre sobre els continguts tractats al llarg del semestre basada en els treballs d'equip i la síntesi individual.

BIBLIOGRAFIA:

- Bartram, D.; Roe, R.A. (2005). "Definition and Assessment of Competences in the Context of the European Diploma in Psychology". *European Psychologist* 10 (2), 93-102.
- Bermejo, V. (2001). *Metacódigo de Ética de la Federación Europea de Asociaciones de Psicólogos (EFPA)*. Infocop, 80.
- Colegio Oficial de Psicólogos (1998). *Perfiles profesionales*. Madrid: COP. Recuperado de <http://www.cop.es/perfiles/contenido>
- Colegio Oficial de Psicólogos de España (2004). *Ética y Deontología para psicólogos*. Madrid: COPE. Recuperado <http://www.cop.es/pdf/etica.pdf>
- Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid (2011): *Ética y Deontología en la práctica psicológica*. COP Madrid.
- Chamarro Lusa, A. (coord) (2007): *Ética del psicólogo*. Barcelona. Editorial UOC.
- de la Corte, L.; Blanco, A.; Sabucedo, J.M. (Eds.) (2004). *Psicología y derechos humanos*. Barcelona: Icaria.
- del Rio, M.C. (2003). "Monográfico sobre ética profesional y psicología". *Revista de Psicología Universitas Tarraconensis*, vol. XXIV (1-2), 2002.
- Freixa, M. (Coord.) (2005). *Libro blanco. Título de Grado en Psicología*. Madrid: ANECA.
- Tikkanen, T. (2006). "The Present Status and Future Prospects of the Profession of Psychologists in Europe". *European Psychologist* 11 (1) 71-75.
- Sánchez Vidal, A. (1999). *Ética de la intervención social*. Barcelona: Paidós.
- Wadeley, A.; Blasco, T. (1995). *La ética en la investigación y la práctica psicológicas*. Barcelona: Ariel.

Psicofisiologia

Formació Bàsica

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Agustí Comella Cayuela

OBJECTIUS:

L'assignatura serveix perquè l'estudiant sigui capaç de reconèixer i descriure l'anatomia del sistema nerviós de l'esser humà i el seu funcionament, tant a nivell macroscòpic com microscòpic, de les diferents estructures que el constitueixen i la seva implicació en els diferents sistemes del cos humà. Això permetrà que l'estudiant conegui i domini les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

L'objectiu general de l'assignatura és el coneixement de les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

- Identificar i reconèixer les principals característiques neuroanatòmiques i neurofisiològiques dels processos sensorials i sensoriomotors.
- Comprendre, explicar i descriure com el cervell analitza i processa la informació de l'entorn a través de les representacions mentals, planifica la conducta i elabora una resposta.
- Descriure el control neural i hormonal de diferents conductes motivades com la gana, la set, l'estrès i les conductes sexuals.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS:

1. Lateralització, llenguatge i cervell dividit.

- 1.1. Lateralització de funcions.
- 1.2. Diferències entre els hemisferis esquerre i dret.
- 1.3. Asimetries neuroanatòmiques.
- 1.4. Teories de la asimetria cerebral.
- 1.5. Evolució de la lateralització cerebral.
- 1.6. Localització cortical del llenguatge: el model de Wernicke Geschwind.

2. Plasticitat nerviosa: desenvolupament, aprenentatge i recuperació de lesions cerebrals.

- 2.1. Fases del desenvolupament nerviós.
- 2.2. Efectes de l'experiència en el desenvolupament nerviós.
- 2.3. Bases neuronals d'aprenentatge i la memòria en sistemes simples.
- 2.4. Degeneració, regeneració i reorganització neuronals.
- 2.5. Repercussions terapèutiques de la plasticitat nerviosa.

3. Sistemes funcionals cerebrals.

- 3.1. Unitats funcionals bàsiques del cervell humà.
- 3.2. Sistemes d'activació cerebral
- 3.3. Sistemes de control de l'homeòstasi.
- 3.4. Escorça cerebral i funcions superiors.
- 3.5. Sistema límbic.
- 3.6. Sistemes sensorials.
- 3.7. Sistema motor.

4. Escorça cerebral i organització dels sistemes funcionals

- 4.1. Estructura de l'escorça cerebral.
- 4.2. Neoescorça. Àrees de la neoescorça.
- 4.3. Tipologia de l'escorça cerebral: primària, d'associació unimodal i d'associació multimodal.
- 4.4. Fibres d'associació cortical.
- 4.5. Relacions entre les estructures hemisfèriques i vies eferents.
- 4.6. Projeccions descendents de l'escorça cerebral.
- 4.7. Organització i integració dels sistemes funcionals

5. Sistema límbic: Cervell emotiu.

- 5.1. Sistemes neurals de les emocions.
- 5.2. Agressió i violència.
- 5.3. Estrès.
- 5.4. Conductes addictives i circuits de recompensa del cervell.
 - 5.4.1. Circuits de recompensa del cervell.

- 5.4.2. Principis bàsics de les acció de les drogues.
- 5.4.3. Paper de l'aprenentatge en la tolerància a les drogues i efectes de l'abstinència de drogues.
- 5.4.4. Cinc drogues que es consumeix habitualment.
- 5.4.5. Mecanismes nerviosos de l'addicció.

6. Fisiologia de l'estrès i la malaltia.

- 6.1. Bases fisiològiques de l'estrès.
- 6.2. Biopsicologia de l'emoció.
- 6.3. Por, defensa i agressió.
- 6.4. Estrès i trastorns psicossomàtics.
- 6.5. Trastorns afectius: depressió i mania.

7. Fisiologia sensorial: Receptors sensitius i circuits neuronals pel processament de la informació.

- 7.1. Principis de fisiologia sensorial.
 - 7.1.1. Receptors sensorials i la transducció
 - 7.1.2. Vies sensorial
 - 7.1.3. Processament de la informació i coordinació central.
- 7.2. Quantificació de l'energia estimular
- 7.3. Durada i localització de l'estimulació.
- 7.4. Codificació de la intensitat.
- 7.5. Codificació de la durada de l'estimulació.
- 7.6. Localització i modulació / amplificació de l'estimulació.

8. Sistema somatosensorial: Tacte, dolor i temperatura.

- 8.1. Organització anatòmica del sistema somatosensorial.
 - 8.1.1. Receptors somatosensorials.
 - 8.1.2. Vies ascendents.
 - 8.1.3. Escorça somatosensorial.
- 8.2. Processament cortical.
- 8.3. Percepció del dolor: mecanismes neurofisiològics.
- 8.4. Sistemes d'analgèsia.
- 8.5. Vies descendents de control del dolor.
- 8.6. Analgèsia opiàcia.
- 8.7. Modulació de la transmissió nociocèptica.
- 8.8. Trastorns i lesions.

9. Sistemes sensorials especials:

- 9.1. Sistema visual.
 - 9.1.1. Organització anatòmica del sistema visual.
 - 9.1.2. La Retina. Cèl·lules fotoreceptores: bastons i cons.
 - 9.1.3. Rodopsina. Els pigments visuals del color.
 - 9.1.4. Camps receptius. Funcions dels camps receptius.
 - 9.1.5. Processament de la informació visual.
 - 9.1.6. Interacció binocular i percepció de la profunditat.
 - 9.1.7. Teoria tricromàtica o teoria Young-Helmholtz.
 - 9.1.8. La percepció visual.
 - 9.1.9. La privació visual
- 9.2. Sistema auditiu i equilibri.
 - 9.2.1. Organització anatòmica del sistema auditiu.
 - 9.2.2. Funcions de l'oïda.
 - 9.2.3. Mecanismes de l'audició.
 - 9.2.4. Codificació neural del so.
 - 9.2.5. Sentit de l'equilibri: sistema vestibular.
 - 9.2.6. Vies i centres vestibulars.

- 9.2.7. Funcions del sistema vestibular.
- 9.2.8. Reflexos vestibulars.
- 9.3. Sistemes sensorial químics: gust i l'olfacte.
 - 9.3.1. Quimiorceptors.
 - 9.3.2. Organització anatòmica del sistema gustatiu.
 - 9.3.3. El gust: dolç, amarg, salat, àcid i umami.
 - 9.3.4. Funcions biològiques del gust.
 - 9.3.5. La transducció gustativa.
 - 9.3.6. Processament neural del gust.
 - 9.3.7. L'olfacte.
 - 9.3.8. Organització anatòmica del sistema olfactiu.
 - 9.3.9. Funcions biològiques de l'olfacte.
 - 9.3.10. Codificació neural de l'olor.

AVALUACIÓ:

La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Avaluacions escrites: 60%.
- Pràctiques, STD i treball dirigit en grups reduïts i/o individualment: 40%.
- Les proves d'avaluació constaran de preguntes tipus test de resposta múltiple. Cada una de les preguntes mal contestades resten entre 0,33 punts (examen de 4 respostes) i 1 punt (examen verdader/fals).

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts de l'avaluació.

Per als alumnes que no superin alguna de les parts, és a dir, examen teòric o les pràctiques/STD podran presentar-se a examen final i examen de taller de pràctiques/STD. El període de recuperació tindrà lloc un cop finalitzat el període de classes i es notificarà a l'aula.

És responsabilitat de l'alumne fer el seguiment de les seves notes parcials d'exàmens i dels lliuraments de pràctiques, treballs i STD, en l'apartat de notes parcials del campus. Qualsevol incidència/error que hi hagi s'ha de notificar al professor com a màxim de 15 dies després de publicades les notes. Passat aquest termini no es farà cap rectificació.

BIBLIOGRAFIA:

- Bear, Mark F. *Neurociencia: la exploración del cerebro*. Barcelona: Wolters Kluwer, cop. 2008.
- Cardinali, Daniel P. *Neurociencia aplicada: sus fundamentos*. Madrid: Médica Panamericana, cop. 2007.
- Carlson, N.R. *Fisiología de la Conducta* 8ª ed. Madrid: Pearson - Addison Wesley 2006.
- Carretié Arangüena, Luis. *Anatomía de la mente: emoción, cognición y cerebro*. Madrid: Pirámide, cop. 2011.
- Costanzo, Linda S. *Fisiología*. Barcelona: Elsevier / [Saunders], cop. 2011.
- Farreras Rozman. *Medicina Interna*, 2 vols. 16a ed. Elsevier 2008.
- Fox Suart, I. *Fisiología humana*. Madrid: McGraw-Hill cop. 2011.
- Guyton, Arthur C. *Anatomía y fisiología del sistema nervioso: neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, cop. 1994.
- Guyton, Arthur C. Hall, John E. *Tratado de fisiología médica*. Barcelona: Elsevier, cop. 2011.
- Harrison. *Principios de medicina interna*. 16ª ed. McGraw-Hill Interamericana, 2005.
- Kolb, Bryan. Whishaw, Ian Q. *Neuropsicología humana*; Buenos Aires; Madrid: Médica Panamericana, cop. 2006.
- Netter, F.H. *Atlas de anatomía humana*. Barcelona: Masson, 2003.
- Purves, D.; Augustine, G.J., Fitzpatrick, D.; Hall, W.C.; Lamantia, A-S.; Mcnamara, J.O.; Williams, S.M. *Neurociencia* 3ª ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2007.

- Thibodeau, Gary A. *Anatomía y fisiología*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier, cop. 2007.
- Tortora, Gerard J. *Principios de anatomía y fisiología*, Buenos Aires: Médica Panamericana, cop. 2006.

Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància

Formació Bàsica

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Nuria Padrós Tuneu

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament dels infants, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones durant els dotze primers anys de vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament.

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic dels infants.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

CONTINGUTS:

Bloc I: El desenvolupament prenatal i el nadó

El desenvolupament prenatal
El naixement
Els reflexos
Els sentits

Bloc II: El desenvolupament durant els dos primers anys de vida

El desenvolupament psicomotor
El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic

Bloc III: El desenvolupament dels tres als sis anys

El desenvolupament psicomotor
El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament dels sis als 12 anys

El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
El desenvolupament moral

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals?). Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir del treball en grup, el treball individual i una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà a partir del següent càlcul:

- Activitats individuals i/o en grup realitzades a classe: 20%
- Treball individual: 25%
- Treball en grup: 20%
- Prova escrita 35%

Per poder fer mitjana, totes les activitats d'avaluació hauran d'estar aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002) *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill.
- López, F. (coord.) (1999) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.

- Delval, J.A. (2002). *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI.
- Piaget, J.; Inhelder, B. (1984) *Psicología del niño*. Madrid: Morata.
- Piaget, J. (1990) *Escritos per a educadors: Jean Piaget i la psicologia genètica*. Vic: Eumo Editorial.
- Piaget, J. (1977) *El Criterio moral en el niño*. Barcelona: Fontanella.
- Vygotskii, L.S. (1988) *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial.
- Vygotskii, L.S. (2000) *El Desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.
- Shaffer, D. (2007) *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Mèxic: International Thomson.
- Arranz, E.; Oliva, A. (2004) *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.

Complementària

- Harris, P.L. (1992). *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza.
- Craig, G. (2001). *Desarrollo psicológico*. Mèxic: Prentice-Hall.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Delval, J. (1990). *Creecer y pensar*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1993) *La mente no escolarizada*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (2004) *Frames of mind: the theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books
- Triadó, C. (1993) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Papalia, D.; Olds, S.; Feldman R. (2005) *Psicología del desarrollo: de la infancia a la adolescencia*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Sadurní, M.; Perinat, A.; Lalueza, J.L. (2003) *Psicología del desarrollo: un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.
- Sadurní, M.; Rostan, C.; Serrat, E. (2002). *El desarrollo de los niños paso a paso*. Barcelona: UOC.

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Pensament i Llenguatge

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català, Anglès

PROFESSORAT

- Llorenç Comajoan Colome
- Manel Sanchez Cano

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura s'ocupa dels processos del llenguatge i del pensament, així com de la relació entre ells.

La psicologia del llenguatge aprofundeix en els processos implicats en la comprensió i expressió del llenguatge humà. La psicologia del pensament estudia les operacions que serveixen de base a l'activitat humana que anomenem raonament.

Tanmateix, els processos de pensament i llenguatge tenen uns components distingibles, però relacionats. Així, és evident que a més d'aprofundir en l'entitat pròpia de cada procés, la interacció entre ambdós processos també serà objecte d'estudi.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts es dividiran, doncs, en els dos apartats bàsics que reflecteixen el sentit de l'assignatura:

- a) el llenguatge, en la descripció dels seus processos de producció i comprensió,
- b) el pensament, en el vessant de l'organització del coneixement i els processos que possibiliten els raonaments quotidians. Pel que fa a la integració entre el pensament i el llenguatge i a la inversa, dins cada apartat es posen els ponts necessaris entre ambdós processos.

A: Psicologia del llenguatge

- Introducció a la psicologia del llenguatge
- Natura del llenguatge: estructures funcions i processos.
- Processos de percepció i adquisició
- - percepció de la paraula parlada
 - reconeixement de la paraula escrita
 - comprensió i producció de la frase i el discurs
 - del llenguatge al pensament

B: Psicologia del pensament

- Processos de raonament
- Representació de coneixement
- Relacions entre el pensament i altres processos psicològics
- Del pensament al llenguatge

AVALUACIÓ:

Totes les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura són, a la vegada, activitats d'avaluació. Així doncs, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual o/i de grup, les respostes als diversos qüestionaris i exercicis, l'aportació de les dades demanades i/o de les reflexions de les lectures als grups de discussió que s'organitzin, exposicions orals, etc., formen part de l'avaluació continuada de l'assignatura.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

Avaluació continuada: avaluació dels processos i continguts de treball a través de l'anàlisi de casos pràctics que es plantegin a la classe teòrica o a les STD, discussions en petits grups, tutories individuals o grupals per al seguiment dels treballs, etc. (40%)

Avaluació sumativa: proves escrites que es determinin al llarg del curs, treballs finals i presentacions orals (60%).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Belinchon, M.; Riviere, A.; Igoa, J. M. (1992) *Psicología del lenguaje. Investigación y teoría*. Madrid: Trotta.
- Carroll, D. W. (2006) *Psicología del lenguaje*. Madrid: Thomson.
- Gabucio, F. (2005) *Psicología del pensamiento*. Barcelona: UOC.
- Tomasello, M. (2007) *Los orígenes culturales de la cognición humana*. Buenos Aires: Amorrortu.

Complementària

- Gentner, D.; Goldin-Meadow, S. (2003) *Language in Mind. Advances in the Study of Language and Thought*. Massachusetts: MIT Press.
- Forrester, M. A. (1997) *Psychology of Language. A critical introduction*. Londres: Sage Publications.
- Mercer, N. (2001) *Palabras y mentes. Como usamos el lenguaje para pensar juntos*. Barcelona: Paidós.

Psicologia de la Personalitat

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Angel Serra Jubany

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu general facilitar el coneixement dels models de personalitat que s'han elaborat per descriure i explicar la conducta de les persones. Ofereix la possibilitat d'aplicar els coneixements aportats des de la ciència de la personalitat als processos d'ensenyament i aprenentatge, a l'àmbit clínic i al de les organitzacions. Facilita l'aplicació i comprensió pràctica del funcionament de la personalitat a través de la confecció d'informes psicològics i d'exercicis pràctics que permetin l'avaluació, l'explicació i la descripció de la personalitat. Aquesta assignatura guarda una major afinitat teòrica i metodològica amb el mòdul de Psicologia Clínica i de la Salut, així com amb el de Mètodes d'Investigació i d'Intervenció Professional en Psicologia i l'assignatura d'Història de la Psicologia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. Definició i concepte de personalitat
2. Història de l'estudi de la personalitat
3. Tradicions d'investigació científica de la personalitat
4. Teories i models de la personalitat
 - 4.1 Dimensió disposicional de la personalitat
 - 4.2 Enfocament biològic de la personalitat
 - 4.3 Aproximació intrapsíquica de la personalitat
 - 4.4 Teories cognitives de la personalitat
 - 4.5 Aproximació cognitiva social de la personalitat
 - 4.6 Aproximació fenomenològica de la personalitat
 - 4.7 Models interaccionistes en personalitat
5. Mètodes d'investigació i avaluació de la personalitat
6. Personalitat i adaptació
7. Identitat personal
8. Proposta integradora de la personalitat

AVALUACIÓ:

Avaluació de resultats

Per dur a terme aquesta avaluació es farà un examen final del conjunt dels continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen individual constarà de dues parts. Una primera part organitzada a l'entorn de preguntes curtes d'aplicació i una segona part configurada per preguntes tipus test. El conjunt de l'examen puntuarà entre 0 i 6 punts. Per superar l'examen l'estudiant haurà d'obtenir una nota mínima de 3 punts.

Avaluació del procés

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri, d'acord amb les dates i condicions indicades pel professor, la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit, així com la qualitat dels continguts, la qualificació de l'assignatura serà de suspens. La puntuació màxima serà de 4 punts.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cervone, D.; Pervin, L. A. (2009). *Personalidad. Teoría e investigación*. México: Manual Moderno.
- Larsen, R.; Buss, D. (2005). *Psicología de la Personalidad*. México: McGraw-Hill.
- Liebert, R.; Langenbach, L. (2000). *Personalidad. Estrategia y temas*. Madrid: Thomson (8ª edició).
- Moreno Jiménez, B. (2007). *Psicología de la personalidad. Procesos*. Madrid: Thomson.
- Pervin, A.L. (1998). *La ciencia de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.

Complementària

- Brody, N.; Ehrlichman, H. (2000). *Psicología de la Personalidad*. Madrid: Prentice Hall.
- Caballo, V. (2004). *Manual de trastornos de la personalidad: Descripción, evaluación y tratamiento*. Madrid: Síntesis.
- Feist, J.; Feist, G. (2007). *Teorías de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.
- Lichtenberger, E.O. i altres, eds. (2009). *Informes de evaluación*. Madrid: Tea Ediciones.
- Millon, Th.; Everly, G. (1994). *La personalidad y sus trastornos*. Barcelona: Martínez Roca.

- Millon, Th.; Davis, R. (2001). *Trastornos de la personalidad en la vida moderna*. Barcelona: Masson.
- Otero López i altres (1998). *Psicología de la personalidad. Manual de prácticas*. Barcelona: Ariel.
- Sollo, R.; Wilson, J.P; Monte, Chr. F. i altres (2009). *Teorías de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.
- Schultz, D.P.; Schultz, S.E. (2002). *Teorías de la personalidad*. Madrid: Thomson.
- Shaffer, D.R. (2002). *Desarrollo social y de la personalidad*. Madrid: Thomson.

Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut

Formació Bàsica

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Nuria Padrós Tuneu

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament durant les etapes de l'adolescència, la maduresa i la senectud, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones a partir de la infantesa. En aquest sentit, l'assignatura és una continuació de Psicologia del Desenvolupament I.

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic durant el cicle vital.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS:

Bloc I: Introducció

- La psicologia del desenvolupament durant el cicle vital.
- Perspectives dels darrers anys.

Bloc II: L'adolescència

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc III: L'edat adulta

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament durant la vellesa

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- La preparació per a la mort

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals?). Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir de l'elaboració d'una història de vida, el treball individual i una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà en base als següents percentatges:

- Activitats realitzades durant les sessions de treball dirigit i tutories: 20%
- Història de vida: 25%
- Treball individual: 20%
- Prova escrita: 35%

Per poder fer mitjana, totes les activitats d'avaluació hauran d'estar aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Papalia, D. E.; Olds, S.W.; Feldman, R.D. (2010) *Desarrollo humano*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Berger, S. K.; Thompson, R. A. (2009) *Psicología del desarrollo: Adulterz y vejez*. Madrid: Médica Panamericana.
- Berger, S. K.; Thompson, R.A. (2007) *Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia*. Madrid:

Médica Panamericana.

- Villar, F. (2006) *El Estudio del ciclo vital a partir de historias de vida : una propuesta práctica*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.
- Mietzel, G. (2005) *Claves de la Psicología evolutiva. Infancia y juventud*. Barcelona: Herder.
- Shaffer, D. R. (2000) *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Madrid: Thomson.
- Triadó, C.; Villar, F. (Coords.) (2006) *Psicología de la vejez*. Madrid: Alianza Editorial.
- Triadó, C. (2000) *Psicología del desenvolupament: adolescència, maduresa i senectud*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Complementària

- Belsky, J. K. (1996) *Psicología del envejecimiento. Teoría, investigación e intervenciones*. Barcelona: Masson.
- Tessier, G. (2000) *Comprender a los adolescentes*. Barcelona: Octaedro.
- Funes, J. (2001) *Adolescents i dificultats socials a l'escola*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Triadó, C. (2006) *Adolescència, maduresa i senectut: pràctiques de l'assignatura*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Psicologia dels Grups i Organitzacions

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Julio Cesar Figueroa Aibar

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té per finalitat aproximar l'alumnat, mitjançant un panorama ampli i general, als recursos bàsics necessaris per entendre les variables psicològiques presents en la dinàmica dels grups i de les organitzacions, aspectes que posteriorment els permetran intervenir en els diferents processos que es donen en el desenvolupament del grup.

Objectius:

- Proporcionar els conceptes psicològics bàsics que els permetin un primer acostament a la comprensió del comportament humà en la dinàmica grupal.
- Conèixer i comprendre els fonaments de la psicologia dels grups.
- Identificar els diferents àmbits d'aplicació de la psicologia dels grups i de les organitzacions.
- Integrar els continguts d'aquesta matèria i articular-los amb els aprenentatges ja assolits en altres assignatures.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.

- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Bloc 1- Introducció als conceptes psicològics bàsics per a la comprensió del comportament en la dinàmica grupal

1. La conducta en la psicologia dels grups.
2. Unitat i pluralitat fenomènica de la conducta en la dinàmica grupal.
3. Situació i camp.
4. Àmbit de la conducta.
5. Finalitat de la conducta.
6. El lideratge als grups.
7. La comunicació als grups
8. La motivació als grups

Bloc 2. Aproximacions al concepte de grup i tipus de grups

1. Definició de grup.
2. Tipus de grup.
3. Fases: formació i desenvolupament grupal.

Bloc 3. El grup com a condició i resultat de la interacció

1. Estructura de grup.
2. Rol
3. Normes

4. Cohesió
5. Rendiment i productivitat grupal
6. El conflicte

Bloc 4 El context i els grups

1. Principals influències del context organitzacional.
2. Influències de la cultura als grups.
3. Variables organitzacionals: la seva influència dins dels grups.
4. Relacions intergrupals.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del pla de treball.
- Desenvolupament d'un treball en grup. Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe i la recerca de material complementari en relació a casos pràctics. Correspondrà el 40% de la nota final:
- Lliurament del marc teòric del treball 20%
- Lliurament i defensa oral de l'esquema del treball individual 20%

Aquests apartats, com que són el resultat del seguiment de la matèria, no són recuperables.

Avaluació de resultats:

- Defensa oral del treball en grup. Li correspondrà el 50% de la nota final.
- Lliurament individual del resum de les presentacions. Li correspondrà el 10% de la nota final.

Aquest apartat es podrà recuperar en el cas de que l'alumne/a no l'aprovi en la seva totalitat o si la nota final del mateix, sumada al 20% i 20% anteriorment esmentats (avaluació de procés) no arribés a l'aprovat.

El fet de no aprovar aquest apartat, la no presentació a aquesta exposició i/o a la seva recuperació, i el no lliurament del resum, implicarà l'anul·lació de les notes anteriors (20% i 20%), i es considerarà la matèria com a NO APROVADA en la seva totalitat, fet que implica que l'alumne/a haurà de cursar la matèria sencera el proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Anzieu D.; Martín J. *La Dinámica de los Grupos Pequeños*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2007.
- Bleger, J. *Psicología de la conducta*. Buenos Aires: Paidós, 1991.
- Cartwright D.; Zander A. *Dinámica de Grupos. Investigación y Teoría*. Mèxic: Trillas, 1999.
- Gibb, Jack, *Manual de Dinámicas de Grupos*. Buenos Aires: Humanista, 1990.
- Gil Rodríguez; Alcover de la Hera (coordinación). *Introducción a la Psicología de los Grupos*. Madrid: Pirámide, 1999.
- Hostie, R. *Técnicas de Dinámica de Grupo*. Madrid: ICCE, 1994.
- Maisonneuve, J. *La Dinámica de los Grupos*. Buenos Aires: Nueva Visión, 2009.
- Pichon-Riviere, E. *Teoría del Vínculo*. Buenos Aires: Nueva Visión, 2010.
- Trechera, J. *Trabajar en Equipo. Talento y Talante*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 2003.

Complementària

- Antons, Klaus. *Práctica de la dinámica de grupos. Ejercicios y técnicas*. Barcelona: Herder, 1990.
- Beal, G.M.; Bohlen, J.M.; Raudabauch, J.N. *Conducción y acción dinámica del grupo*. Buenos Aires: Kapeluz, 1964.
- Cazarez Gonzalez, Yolanda. *Manejo Efectivo de un Grupo*. Mèxic: Trillas, 1998.
- Francia, A.; Mata, J. (1996) *Dinámica y técnicas de grupo*. Madrid: CCS, 1996
- Knowles, Malcom; Hulda Knowles. *Introducción a la Dinámica de Grupo*. Mèxic: Editorial Letras, 1985.
- Núñez, T.; Loscertales, F. *El grupo y su eficacia. Técnicas al servicio de la dirección y coordinación de grupos*. Barcelona: EUB, 1996.
- Pichon-Riviere, E. *El Proceso Grupal*. Buenos Aires: Nueva Visión, 1991.
- Reeves, Elton T. *La Dinámica del Comportamiento de Grupos*. Mèxic: Editorial Técnica, 1981.
- Sánchez, José C. *Psicología de los grupos. Teorías, Procesos y Aplicaciones*. Madrid: MacGraw Hill, 2010.
- Shaw, M. E. *Dinámica de grupo, Psicología de la conducta de los pequeños grupos*. Barcelona: Herder, 1994.
- Simón Pierre; Albert Lucien. *Las Relaciones Interpersonales*. Barcelona Herder, 1989.
- Tomasello, M. *¿Por que cooperamos?* Madrid. Katz Editores, 2010.

Psicometria

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joan C. Martori Cañas

OBJECTIUS:

L'assignatura introdueix l'alumne en els conceptes, fonaments, eines i aplicacions bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes, la Psicometria i la Teoria dels Tests.

L'alumne adquirirà nocions fonamentals sobre Estadística Descriptiva i Inferencial i criteris de bondat psicomètrica. S'abordaran amb especial detall els conceptes de fiabilitat i validesa dins del marc conceptual de la Teoria dels Tests. Tot des d'un punt de vista tant teòric com aplicat. El tractament de dades amb SPSS, serà una part central en el curs.

Els principals objectius de l'assignatura són:

- Conèixer, comprendre i utilitzar els conceptes bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes.
- Calcular i valorar les principals propietats psicomètriques dels instruments de mesura.
- Conèixer les característiques dels principals dissenys d'investigació en psicologia i les propietats mètriques dels instruments de mesura.
- Mostrar habilitats bàsiques de planificació d'una investigació.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Tema 1. Concepte i contingut de la Psicometria.

- 1.1. Objecte de la Psicometria.
- 1.2. Població i mostra.
- 1.3. Classificació de les dades.

Tema 2. Distribucions Unidimensionals.

- 2.1 Distribució de freqüències.
- 2.2 Representació gràfica.
- 2.3 Mesures de posició i de dispersió.
- 2.4 Mesures de concentració i asimetria.

Tema 3. Distribucions Bidimensionals.

- 3.1 Distribució de freqüències.
- 3.2 Distribucions marginals. Independència estadística.
- 3.3. Covariància i Correlació.
- 3.4. Regressió lineal simple.

Tema 4. Variables aleatòries. La distribució normal

- 4.1. Models de variables aleatòries discretes.
- 4.2. Models de variables aleatòries contínues.
- 4.3. Aproximació intuïtiva a la distribució normal
- 4.4. Característiques i propietats de la distribució normal
- 4.5. Probabilitats en la distribució normal
- 4.6. Com utilitzar les taules de la distribució normal

Tema 5. Mostreig.

- 5.1. Noció de mostra.
- 5.2. Tipus de mostreig.
- 5.3. Estadístics bàsics.

Tema 6. Estimació de paràmetres.

- 6.1. Definició d'estimador.
- 6.2. Propietats dels estimadors.
- 6.3. Estimació puntual.
- 6.4. Estimació per interval.

Tema 7. Contrastació d'hipòtesis.

- 7.1. Definició. Tipus d'error.
- 7.2. Hipòtesis sobre la mitjana.
- 7.3. Hipòtesis sobre la diferència de mitjanes.
- 7.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 7.5. Anàlisi de la variància.

Tema 8. Proves Khi-quadrat.

- 8.1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
- 8.2. Contrast d'homogeneïtat.
- 8.3. Contrast d'independència.

Tema 9. Fiabilitat i escalament multidimensional

- 9.1. Introducció.
- 9.2. Alpha de Cronbach.
- 9.3. Altres models de fiabilitat.
- 9.4. Escalament multidimensional clàssic.
- 9.5. Altres models d'escalament.

AVALUACIÓ:

Es realitzaran dues proves pràctiques (25% de la nota final cadascuna) i una prova final de síntesi (50%), les tres activitats són de caràcter individual. Les dues proves pràctiques no són recuperables durant el període de proves i activitats de recuperació. Per tant només es pot recuperar la prova final de síntesi (50%) sempre que sigui un instrument presentat i no superat.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Gómez, J.; Però, M.; Carreras, V.; Guilera, G. *Pràctiques de Psicometria amb SPSS*. UB, 2006.
- Moore, D.S. *Estadística aplicada bàsica*. Antoni Bosch, 2005.
- Visauta, B. *Anàlisi Estadística con SPSS 14*. McGraw-Hill, 2007.
- Visauta, B.; Martori, J.C. *Anàlisi Estadística con SPSS para Windows. Volumen II. Estadística Multivariante*. McGraw-Hill, 2003.

Complementària

- Muñoz, J. *Teoría Clásica de los Tests*. Pirámide, 2000.
- Viladrich, M.C.; Doval, E.; Prat, R.; Vall-Ilovera, M. *Psicometria*, UOC, 2005.
- Spiegel, M.R.; Stephens, L.J. *Estadística*, McGraw-Hill, 2009

Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Teresa Segues Morral

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a finalitat introduir els estudiants en la metodologia qualitativa i en com s'investiga des d'aquesta perspectiva, una aproximació que s'orienta cap a la comprensió del significat dels fenòmens i que accepta el repte de la subjectivitat ja que forma part del seu objecte d'estudi. Aquests coneixements han de servir l'estudiant perquè, en un futur, pugui jutjar la versemblança d'uns resultats en tant que professional, i/o a planificar una recerca en qualsevol àmbit de la psicologia.

Objectius:

- Saber identificar els trets diferencials d'una recerca qualitativa.
- Conèixer algunes de les tècniques d'obtenció d'informació més rellevants dintre de la metodologia qualitativa: l'observació participant i no participant, l'entrevista, l'observació documental, les tècniques grupals i els autoinformes. Saber quan usar-les i poder-ne justificar l'ús
- Conèixer, en un nivell bàsic, algunes de les pràctiques d'anàlisi de dades qualitatives.
- Conèixer i saber usar els trets essencials d'un informe en recerca qualitativa.
- Desenvolupar actituds positives vers la recerca qualitativa com a eina per a la pràctica professional i la seva millora.
- Participar activament en les anàlisis i discussions que s'efectuïn a nivell de grup.
- Cooperar amb els companys i companyes, en l'elaboració dels treballs fets en equip i comunicar amb propietat i correcció les pròpies idees i reflexions així com els resultats dels propis treballs.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts de l'assignatura s'organitzen en diferents unitats didàctiques:

1. La metodologia qualitativa en l'estudi del comportament. Característiques generals de la metodologia qualitativa versus la metodologia quantitativa. La qualitat de les dades en la investigació qualitativa i la seva possibilitat de generalització.
2. L'observació participant i no participant en la metodologia qualitativa. Els informants.
3. L'entrevista com a tècnica central en l'observació participant
4. L'estudi qualitatiu de la interacció social i dels grups. Tècniques grupals.
5. L'estudi de documents. Històries de vida i tècniques biogràfiques.
6. L'anàlisi de dades textuais. L'anàlisi de contingut. L'anàlisi del discurs.
7. L'informe qualitatiu. Tractament informàtic de dades qualitatives.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés / avaluació de resultats

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació, s'empraran les tasques i procediments següents:

- Tasques associades a les sessions de treball dirigit. Seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran caràcter grupal i/o individual. Permetran assolir un màxim de 5 punts en la puntuació global de l'assignatura.
- La realització d'un examen final del conjunt de continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 5 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera regular i continuada a les classes (teòriques i pràctiques), s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri, d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament o execució de totes les activitats d'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleixen aquests requisits la qualificació de l'assignatura serà de **suspens**.

Acomplerts aquests requisits, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen i obtenir una puntuació mínima de 2,5 punts en el conjunt dels treballs presentats. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de **suspens**.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Anguera, M.T.; Blanco, A.; Losada, J.L. (2001). Diseños observacionales, cuestión clave en el proceso de la metodología observacional. *Metodología de las Ciencias del Comportamiento*, 3 (2), 135-160.
- Antaki, C.; Billig, M.; Edwards, D.; Potter, J. (2003). *Discourse Analysis Means Doing Analysis: A Critique Of Six Analytic Shortcomings*. *Discourse Analysis Online*,1(1) [<http://www.shu.ac.uk/daol/previous/v1/n1/index.htm>]
- Bardon, L. (2002). *Análisis de contenido*. Madrid: Akal.
- Cornejo, J. M. (1999). *Metodología de la investigación grupal*. A P. González (Ed.), *Psicología de los grupos. Teoría y aplicación* (pp. 45-99). Madrid: Síntesis.
- Flick, U. (2004). *Introducción a la metodología cualitativa*. Madrid: Morata.
- Gordo, A.; Serrano, A. (Coord.) (2008). *Estrategias y prácticas cualitativas de investigación de investigación social*. Madrid: Pearson-Prentice Hall.
- Iñiguez, L. (2006). *Análisis del discurso. Manual para las ciencias sociales* (2.ª ed.). Barcelona: UOC.
- López, J.S.; Scandroglio, B. (2007). De la investigación a la intervención: la metodología cualitativa y su integración con la metodología cuantitativa (pp. 557-606). Dins A. Blanco i Rodríguez-Marín, J. *Intervención psico-social*. Madrid: Prentice-Hall.
- Penalva, C.; Mateo, M.A. (2006). *Tècniques qualitatives d'investigació*. Universitat d'Alacant: RUA, Repositori Institucional de la Universitat d' Alacant. Recuperat el 30 de juny de 2011 a http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/2466/1/Num77_Tecnicas_qualitatives.pdf
- Riba, C.E. (2007) *La metodología cualitativa en l'estudi del comportament*. Barcelona: EDIUOC
- Rodríguez Mazo, F. (2005). *La investigación en psicología de grupos*. Dins F. Gil i C. M. Alcover (Eds.), *Introducción a la psicología de grupos* (pp. 417-446). Madrid: Pirámide.
- Tójar Hurtado, J.C. (2006). *Investigación cualitativa. Comprender y actuar*. Madrid: La Muralla.
- Valles, M.S. (2002). *Entrevistas cualitativas*. Madrid: CIS.

Motivació i Emoció

Formació Bàsica

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Martí Olivella

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura que permet introduir l'alumnat en l'estudi dels principals conceptes i teories actuals sobre la Motivació i l'Emoció. S'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés no descuidés una perspectiva més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. Finalment, l'assignatura també cerca de fer conscient l'alumne del creixent ventall d'àmbits d'aplicació en què aquests dos processos psicològics bàsics són determinants. De forma més transversal, l'assignatura pretén col·laborar en el desenvolupament d'un seguit de competències instrumentals que facultin l'alumnat per a la seva pràctica professional.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de motivació i emoció: quina cosa són i la funció o funcions que acompleixen dins del comportament humà.
- Comprendre les lleis i principis bàsics dels processos psicològics de la motivació i l'emoció
- Conèixer els principals enfocaments teòrics en l'estudi de la motivació i l'emoció i ser capaç de valorar críticament les seves contribucions i limitacions
- Saber descriure algunes de les principals aplicacions assolides a partir de l'experimentació bàsica sobre els processos motivacionals i emocionals.
- Raonar científicament i entendre el valor de les dades empíriques i la seva relació amb les explicacions teòriques.
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments clàssics en aquestes àrees de coneixement.
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes i/o l'elaboració d'informes escrits.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.

- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts s'organitzen en tres blocs temàtics:

Bloc I. Introducció a l'estudi de la motivació i emoció.

Tema 1: Introducció al concepte de motivació i emoció.

Tema 2: L'estudi de la motivació i l'emoció: Breu perspectiva històrica.

Bloc II: Motivació

Tema 3: Aspectes generals (procés i variables motivacionals).

Tema 4: Models i Teories Motivacionals.

Tema 5: Motius primaris i motius secundaris.

Tema 6: Conflictes motivacionals i frustració

Tema 7: Motivació intrínseca i motivació extrínseca.

Tema 8: Camps d'aplicació de la psicologia de la motivació.

Bloc III: Emoció

Tema 9: Aspectes generals (Procés, components, funcions)

Tema 10: Classificació de les emocions: Emocions primàries i Emocions secundàries.

Tema 11: Models teòrics de les emocions.

Tema 12: Fenòmens emocionals i processos psicològics bàsics.

Tema 13: Emocions, estrès i salut

Tema 14: Àmbits d'aplicació en psicologia de l'emoció.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques associades a les sessions de treball dirigit. Seran anunciades i programades oportunament pel professor de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal segons es marqui per cadascuna d'elles. Els grups hauran de ser de 3-4 components. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.

2. La realització d'un examen final del conjunt de continguts teòrics i pràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 6 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'alumnat que ho sol·liciti, podrà dividir aquest examen final en dues proves escrites: A la primera prova , s'hi examinaran els continguts corresponents al bloc I i II de l'assignatura (Aquesta primera prova es realitzarà en finalitzar les classes corresponents a aquests dos primers blocs); a la segona, es valoraran els continguts corresponents al Bloc III de l'assignatura (La data de realització d'aquesta segona prova coincidirà amb la data de l'examen final). Si hom suspen qualsevol d'aquests dos exàmens, haurà de recuperar-los el dia de la recuperació oficial de l'assignatura (Cadascuna d'aquestes proves tindrà un valor del 50% (3 punts sobre la nota final); però només se'n podrà fer mitjana a partir d'una puntuació de 4)

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les classes, s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades pel professor, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir a aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (3 punts) i obtenir una nota no inferior a 2 punts en les activitats associades al treball dirigit. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Limonero García, J.T. (Ed.) (2003) *Motivació i Emoció*. Barcelona: EdiUOC.
- Palmero, F.; Martínez Sánchez, F. (2008) *Motivación y Emoción*. Madrid: McGraw-Hill.
- Reeve, J.M. (2010) *Motivación y Emoción*. México DC: McGraw-Hill.

Complementària

- Acosta, A. (1990) *Emoción y cognición*. A Mayor, J. i Pinillos, J.L. *Tratado de Psicología General. Vol 8. Motivación y Emoción*. Alambra Universidad.
- Aguado, L. (2005) *Emoción, afecto y motivación*. Madrid: Alianza Editorial.
- Candido, A.; Catena, A.; Maldonado, A.; Campos, J. (1990) *Motivación y aprendizaje*. A Mayor, J. i Pinillos, J.L. *Tratado de Psicología General. Vol 8. Motivación y Emoción*. Alambra Universidad.
- De Catanzaro, D. (2001) *Motivación y emoción*. México: Trillas.
- Fernández-Abascal, E.G. i Palmero, F. (1999) *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel.
- Fernández-Abascal, E.G.; Palmero, F.; Chóliz, M. i Martínez Sánchez, F. (1997) *Cuaderno de prácticas de Motivación y Emoción*. Madrid: Piràmide.
- Goleman, D. (1996) *La inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.
- Le Doux, J. (1999) *El cerebro emocional*. Barcelona. Ariel.
- López Frutos, J.M., Rodríguez Moneo, M. i Huertas, J. A. (2005) *Investigación y práctica en motivación y emoción*. Colección: Aprendizaje, 148. Madrid: A. Machado Libros.
- Palmero, F. i Fernández-Abascal, E.G. (1998) *Emociones y adaptación*. Barcelona: Ariel.
- Palmero, F.; Fernández-Abascal, E.G.; Martínez, F. i Chóliz, M. (2002) *Psicología de la Motivación y la Emoción*. Madrid: McGraw-Hill.
- Palmero, F. et al (2011) *Manual de teorías emocionales y motivacionales*. Col.lecció Sapientia, 57. www.sapientia.uji.es. Publicaciones de la Universitat Jaume I. Castellò de la Plana.

Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Montserrat Moncunill Lopez

OBJECTIUS:

- Justificar l'aparició i implementació d'aquesta disciplina.
- Diferenciar els models de salut des d'una perspectiva històrica fins a l'actual model biopsicosocial.
- Descripció de teories i models contemporanis.
- Descriure els factors psicològics relacionats amb la promoció de la salut, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la malaltia.
- Conèixer els hàbits i estils de vida saludable, i com influeixen en la salut/malaltia.
- Abordar eines específiques per al maneig de situacions vitals com el dol, les males notícies, l'estrès i les seves conseqüències, la psiconeuroimmunologia, la psicossomàtica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

CONTINGUTS:

Bloc I: Definició i delimitació conceptual de la psicologia de la salut

1. Definició de psicologia de la salut
2. Raons i objectius de la psicologia de la salut
3. Relació de la psicologia de la salut amb altres disciplines afins

Bloc II: Fonaments de la psicologia de la salut

1. Postulats i implicacions del model biomèdic

2. El qüestionament del model biomèdic
3. La formulació del model biopsicosocial o una concepció integral de la salut

Bloc III: Teories i models contemporanis

1. Psicoanàlisi, conductisme, humanisme, sistèmica
2. Models i teories de l'expectativa valor i l'autoregulació del comportament

Bloc IV: Àmbits d'actuació de la psicologia de la salut

1. Promoció de la salut i prevenció de la malaltia
2. Elaboració de dol
3. Psicologia de les males notícies
4. Abordatge en situacions d'emergència
5. Gestió de l'estrès
6. Concepte de psicossomàtica

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i en l'examen final. Per a poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges són els següents:

- 20% Treballs i exercicis individuals
- 30% Treball en grup
- 50% Examen (recuperable)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Amigo Vázquez, I.; Fernández Rodríguez, C.; Pérez Álvarez, M. *Manual de psicología de la salud*. Madrid: Pirámide (1998).
- Ballester Arnal, R. *Introducción a la psicología de la salud: aspectos conceptuales*. València: Promolibro (1998).
- Brannon, L.; Feist, J.. *Psicología de la salud*. Madrid: Paraninfo (2001)
- Gil Roales-Nieto, J. *Manual de Psicología de la Salud*. Granada: Némesis (1997).
- Taylor, S. E. *Health Psychology* (4a. ed.). New York: McGraw-Hill (1999).

Complementària

- León Rubio, J. M.; Medina Anzano, S. (2002). *Psicología Social de la Salud: fundamentos teóricos y metodológicos*. Sevilla: Comunicación Social.
- Rodríguez Marín, J. (1995). *Psicología social de la salud*. Madrid: Síntesis.
- Simón, M. A. (1999). *Manual de Psicología de la Salud: Fundamentos, Metodología y Aplicaciones*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Robler, J.I.; Medina, J.L. *Intervención en catastrofes*. Madrid: Síntesis.
- Buckman, Robert (1998) *Com donar males notícies*. Vic: Eumo Editorial.
- Rossi, Roberto (2002). *Los consejos del psicólogo para superar el estrés*. Editorial del Vecchi
- Sivak, Roberto. Wiater, Pierre (1992). *Alexitimia, la dificultad para verbalizar afectos*. Barcelona: Paidós.
- Marty, Pierre (1992). *La psicossomàtica del adulto*. Amorrortu Editores.

Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ariadna Codina Ylla

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Conèixer la mecànica i el funcionament de la gestió de les persones dins del món empresarial.
- Tenir clar el paper que juguen els departaments de recursos humans en les empreses.
- Conèixer com s'estructuren les funcions del departament de recursos humans.
- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Plantejar problemes i possibles solucions que es poden donar en l'àmbit laboral
- Aprendre a treballar millor, treballant temes de motivació, implicació, entusiasme i millora del clima laboral.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar

sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Tema 1. Idees prèvies

1. Conceptes claus per entendre el contingut de l'assignatura
2. Breu introducció històrica al món de les organitzacions
3. Aparició dels departaments recursos humans
4. Funcions del departament de recursos humans
5. Model de departament (àrees, departaments, serveis i seccions)
6. Tipus de relacions interpersonals dins l'empresa
7. Qualitats que hauria de tenir el cap de recursos humans
8. Com pot ajudar el departament de recursos humans a la competitivitat de l'empresa

Tema 2. Formació a l'empresa

1. Definició
2. Tipus de Formació
3. Problemes que poden sorgir
4. Beneficis que comporta

Tema 3. Avaluació del rendiment

1. Objectis en l'avaluació del rendiment
2. Responsables de l'avaluació
3. Paper del departament de recursos humans en l'avaluació
4. Tècniques d'avaluació
5. Errors que es poden cometre en aquest procés
6. Entrevista Post Avaluativa

Tema 4. Reclutament i selecció

1. Reclutament: tipus i fonts
2. Selecció:
3. Entrevista inicial
4. Proves Psicotècniques
5. Entrevista de selecció
6. Examen professional
7. Reconeixement mèdic
8. Comprovació de referències
9. Anàlisi grafològica
10. Decisió final
11. Entrevista de contractació

Tema 5. Anàlisi, Descripció i Valoració de llocs de treball

1. Objectius de l'anàlisi, descripció i valoració de llocs
2. Responsables de la funció
3. Importància de l'anàlisi descripció i valoració de llocs
4. Tècniques de valoració de llocs de treball

Tema 6. Prestacions de l'Empresa al Treballador

1. Característiques de les prestacions i serveis
2. Tipus de prestacions i serveis
3. Gestió de les prestacions i serveis
4. Importància

Tema 7. Motivació

1. Motivació en el món del treball. A. Maslow
2. Satisfacció en el món del treball. F. Herzberg
3. Potencial motivador del lloc de treball. Hakman i Oldman

Tema 8. Clima i Cultura

1. Clima empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans
2. Cultura empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans

Tema 9. Lideratge

1. Lideratge
2. Concepte
3. Estils de lideratge

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una convocatòria oficial i la nota final, serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

1. Treball individual sobre un llibre relacionat amb l'assignatura. Val un 20%
2. Treball grupal de realització d'una entrevista a un responsable de Recursos Humans i presentació a classe. Val un 20%
3. Prova escrita individual. Val un 60%

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Álvarez de Mon, S; *El mito del líder*. Ed Pearson, 2001.
- Andrew j. Dubrin; *Relaciones humanas. Comportamiento humano en el trabajo*; Prentice Hall, 2008. Mèxic.
- Blum, Milton. L.; *Psicología Industrial*. Ed Trillas.
- Boada i Grau, J; *Capital humano*. Ed Granica
- Frankl, V.E; *El hombre en busca de sentido*.
- Gomez Mejia, LR; Balkin D; Cardy R.L; *Gestión de los recursos humanos*. Ed: Prentice Hall, 1998
- Huse, E; *El comportamiento humano en la organización*. Ed Deusto.
- Lattman, C; *Management de los recursos humanos en la empresa*. Ed Diaz de Santos.
- Minzberg, H; *La naturaleza del trabajo directivo*. Ed Ariel.
- Ouchi, W; *Teoria Z*; Ed: Biblioteca de empresa.
- Peña Baztan, M; *Dirección de Personal*. Colección ESADE. 1990
- Puchol, L; *Dirección y gestión de recursos humanos*. Ed: Diaz de Santos. 2007
- Pümpin, C; *Cultura empresarial*. Ed: Diaz de Santos
- Schein, E; *Psicología de la organización*. Ed: PHH
- Smallwood, N; Ulrich, D. *Marca de liderazgo*. Ed: LID editorial empresarial S.L. 2008
- Vroom, V H; *El nuevo liderazgo*. Ed: Diaz de Santos
- Werther, W. Davis, K; *Administración de personal y recursos humanos*. Ed: Mc Graw Hill
- Yukl, G; *Liderazgo en las organizaciones*; Ed: Prentice Hall, 2008.

Complementària

- Alonso Puig, M. *Reinventarse. Tu segunda oportunidad*.
- Álvarez de Mon, S. *La lógica del corazón*.
- ??No soy Superman.
- ??Desde la Adversidad.
- ??Con ganas, ganas.
- Boyatzis, R; Mcee, A; Jonson, F. *El líder resonante crea más*.
- Blanchard, K. *El secreto*.
- Fisher, R. *El caballero de la Armadura oxidada*.
- Friedman, T. *La Terra és plana*.
- Goleman, D. *Intel·ligència Emocional*.
- ??La Pràctica de la Intel·ligència Emocional
- Hendricks, G.; Ludeman, K. *La Nueva Mística Empresarial*.
- Hunter, J.C; *La paradoja*.
- Johnson, S. ?Qui s'ha endut el meu formatge??
- Lundin, S; Paul, H; Christensen, J. *Fish!*
- Peters, T. *En busca de la excelencia*.
- Ramon Cortes, F. *L'illa dels cinc fars*.
- Ricomà, C; Ponti, F; *No somos recursos, somos humanos*.
- Rovira, A. *La bona Sort*.
- ??La Brúixola interior.
- ??El Laberint de la Felicitat.
- ??Els set poders.
- ??La bona vida.
- ??La bona crisi.
- Sala, M. *L'encant d'Hamelin*.
- Senge, P. *La Quinta disciplina*.
- Sharma, R. *Éxito*.
- ??El monje que vendió su Ferrari.

- Sun Tzu *El arte de la guerra*.
- Trechera Herreros, L. *Sin prisas pero sin pausa*.

Psicologia i Contexts Educatius

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Collet Sabe

OBJECTIUS:

Els canvis socials, econòmics, culturals i tecnològics experimentats en el transcurs de les últimes dècades del segle XX per totes les societats desenvolupades han fet aparèixer nous escenaris i contextos educatius, i amb ells, nous espais i col·lectius per a la investigació i la intervenció psicològica en l'educació. Així, cada vegada són més nombrosos els investigadors i professionals de la psicologia que investiguen i intervenen també en escenaris educatius aliens als habituals, encara centrals àmbits de la família i l'educació escolar, i que treballen amb col·lectius que ja no són exclusivament els d'infants i joves.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

CONTINGUTS:

1. Introducció: els contextos educatius i la seva articulació

1.1 El procés de socialització

- 1.2 L'educació al llarg de la vida: *lifelong learning*
 - 1.2.1 Canvis en el cicle de vida
 - 1.2.2 La plasticitat
- 1.3 Les tipologies d'institucions i espais educatius: formal, no formal i informal.
- 1.4 Ciutat i territori: el paradigma del 'tot educa'?
- 1.5 Treball i aprenentatge en xarxa: un canvi cultural i educatiu
- 2. Contextos educatius i treball psicològic
 - 2.1 Les famílies
 - 2.1.1 Retrat sociològic
 - 2.1.2 Funcions educatives familiars
 - 2.1.3 Què passa quan no s'exerceixen?
 - 2.1.4 Models educatius
 - 2.1.5 Pedagogia sistèmica
 - 2.1.6 Escola ? famílies
 - 2.2 Escola: el paradigma de l'educació i la creativitat
 - 2.3 Lleure i esport
 - 2.4 Mass media i TIC
 - 2.4.1 Infants
 - 2.4.2 Adolescents i joves
 - 2.5 Comunitat
- 3. Educació i desigualtat: el marc social de la intervenció individual
 - 3.1 Diferència i desigualtat
 - 3.2 Desigualtats de classe social
 - 3.3 Desigualtats per sexe-gènere
 - 3.4 Desigualtats per ètnia
 - 3.5 La dimensió ètica de la intervenció psicològica en contextos educatius
- 4. Conclusions i pistes de treball en contextos educatius

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada implica presentar totes les activitats d'avaluació d'acord amb les orientacions facilitades en el programa de l'assignatura i el pla de treball de cada docent. Caldrà realitzar els treballs personals i grupals, les lectures, les presentacions, etc., que s'aniran detallant en el pla de treball cada setmana o quinze dies. En el programa hi ha detallats els percentatges de la nota final.

Només podran optar a la recuperació les persones que no hagin superat, un cop presentades dins del calendari establert., com a mínim un 75% de les activitats d'avaluació de procés. La recuperació consistirà, precisament, en la repetició d'aquelles activitats no superades i/o no presentades. Per tant, queda clar que no podran optar a la recuperació les persones que no hagin presentat unes mínimes activitats d'avaluació continuada dins del calendari marcat.

El sistema d'avaluació tindrà en compte aquests ítems:

- a) L'assistència i la participació activa a les classes: puntualitat, lectures d'articles a casa per a les STD, participació en debats, etc. A més, cada grup de recerca presentarà una notícia sobre educació (10%). La no assistència activa a classe i/o STD no serà recuperable.
- b) Lectura i treball sobre un llibre d'una llista tancada que s'especifica en el programa (20%). Data de lliurament del treball en paper: 26 de març. Activitat recuperable.
- c) Treball de recerca en grup (40%). Activitat recuperable,
- d) Examen amb apunts a principis de maig. (30%). Activitat recuperable. Caldrà haver superat totes les parts per poder aprovar l'assignatura

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Rodrigo, M. J.; Palacios, J. (2003). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Schaffer, R. (1990) *El context socio-familiar en l'educació de l'infant*. Barcelona: Temes d'infància.
- Subirats, Joan; Albaigés, Bernat (2006). *Educació i Comunitat. Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius (Finestra oberta)*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Torrubia, R. (coord.) (2009) *Família i educació a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/496.pdf>

Complementària

- Albaigés, B.; Selva, M.; Baya, M. (2008) *Infants, família, escola i entorn. Claus per a un temps educatiu compartit*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/489.pdf>
- Alonso-Taóia, J. (2005). *Motivar en la escuela, motivar en la familia*. Madrid: Morata.
- Arranz, E. (Eds.) (2004). *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.
- Bauman, Z. (2005) *Amor líquido*. Barcelona: Paidós.
- Comellas, M.J. (2009) *Família i escola: compartir l'educació*. Barcelona: Graó.
- Elzo, J. (2008) *Models educatius familiars a Catalunya*. Fundació Jaume Bofill. Barcelona. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/504.pdf>
- FAPAC (2002). *Eduquem més enllà de l'horari lectiu. Qualitat, coresponsabilitat i equitat en els menjadors escolars, les vacances i les activitats extraescolars*. Barcelona: FAPAC i Fundació Catalana de l'Esplai.
- Garreta, J. (Edit.) (2007). *La relación familia-escuela*. Lleida: Universitat de Lleida.
- Golombok, S. (2006). *Models de família: què és el que compta de debò?* Barcelona: Graó.
- Gómez Granell, C. et al (2004) *Infància, famílies i canvi social a Catalunya*. Barcelona: CIIMU. www.ciimu.org
- Gordó, G. (2009) *Centros educativos: islas o nodos*. Barcelona: Graó.
- Hakim, C. (2005). *Modelos de familia en las sociedades modernas. Ideales y realidades*. Madrid: CIS.
- Musitru, G.; Cava, M. J. (2001). *La familia y la educación*. Barcelona: Octaedro.
- Nardone, G.; Fiorenza A. (2001) *La terapia breve en los contextos educativos*. Barcelona: Herder.
- Polaino, A. (2004). *Familia y autoestima*. Barcelona: Ariel.
- Postman, N. (1990) *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial.
- Pourtois, J.P.; Desmet, H. (2000) *Le parent éducateur*. París: PUF.

- Valls, R.; Puigverd, L.; Duqyue, E. (2008) "Gender Violence amongst teenagers: socialization and prevention". *Violence Against Women*, Vol. 14, No. 7, p. 759-785
- Varela, J. Álvarez-Uria, F. (1991) *Arqueología de la escuela*. Madrid: La Piqueta.

Monogràfics de revistes

- ?Cultura familiar y cultura escolar?. *Cuadernos de Pedagogía* 239. 1995.
- ?Temps de responsabilitats compartides? *Perspectiva Escolar* 272. Febrer 2003.
- ?Relació amb les famílies?. *Guix* 296-297. Juliol ? agost 2003.
- ?Familia y escuela?. *Cuadernos de Pedagogía* 378. Abril 2008
- ?Plans educatius d'Entorn?. *Cuadernos de Pedagogía* 375. 2008.

ASSIGNATURES DE TERCER CURS

Diagnòstic i Avaluació Psicològica

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jaume Carbones Lopez

OBJECTIUS:

El diagnòstic i l'avaluació psicològica és el procés que precedeix a qualsevol tipus d'intervenció en l'àmbit clínic, educatiu, social i de les organitzacions. L'objectiu principal d'aquesta assignatura és aprofundir en l'avaluació aplicada de la conducta de la persona en diferents contextos.

S'espera que l'estudiant sigui capaç d'identificar les dades més rellevants de l'estudi de les persones per tal de formular hipòtesis de diagnòstic. Haurà d'adquirir coneixement sobre el procediment d'aplicació i valoració de les principals tècniques d'avaluació psicològica en les diferents àrees del desenvolupament i moments del cycle vital. I en darrer terme delimitar els problemes principals per tal de proposar les línies bàsiques del procés d'intervenció.

Aquesta assignatura està estretament relacionada amb les d'intervenció i tractament.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

Bloc I: Concepte i metodologia de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. Concepte d'avaluació i diagnòstic psicològic
2. Fonaments científics de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

Bloc II: La pràctica de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. El procés d'avaluació psicològica
2. L'informe en avaluació i diagnòstic psicològic
3. Problemes en l'aplicació de la avaluació psicològica

Bloc III: Tècniques principals en l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. L'entrevista
2. Els autoinformes
3. L'observació
4. Les tècniques objectives
5. Les tècniques projectives
6. Els tests psicomètrics
7. Realització d'informes

Bloc IV: Aplicacions de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. L'avaluació en grups d'edat específics (infants, adolescents, adults, persones grans, immigrants, persones amb discapacitat?)
2. Avaluació psicològica en els seus contextos (clínic, educatiu, laboral i social)
3. Valoració de les intervencions

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

S'avaluarà a través de:

- Treball en grup i individual sobre la avaluació psicològica i el diagnòstic pràctic de casos (reals o imaginats)
- Tutories individuals d'avaluació del propi procés d'aprenentatge.
- Tutories de grup.

Avaluació de resultats

A través de:

- Examen escrit

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament tots els apartats a avaluar. En el Pla de Treball es concretaran les activitats i els terminis de lliurament.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Barrio, V. (2003). *Evaluación psicológica aplicada a diferentes contextos*, Madrid: UNED.
- Caballo, V.E. (2008). *Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Trastornos de la edad adulta e informes psicológicos*. Madrid: Pirámide.
- Caballo, V.E. (2005). *Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Estrategias de evaluación, problemas infantiles y trastornos de ansiedad*. Madrid: Pirámide.
- Cohen, R. J.; Swerdlik, M.E. (2006). *Pruebas y evaluación psicológicas*. Mèxic: McGraw Hill.
- Fernández-Ballesteros, R. (2011). *Evaluación psicológica: concepto, método y aplicaciones*. Madrid: Pirámide.
- Fernández-Ballesteros, R. (2005). *Introducción a la Evaluación Psicológica I y II*, Madrid: Pirámide.
- Gutiérrez, T.; Raich, R.M.; Sánchez, D.; Deus, J. (2003). *Instrumentos de evaluación en psicología de la*

salud. Madrid: Alianza Editorial.

- Lichtenberger, E.O., Mather, N., Kaufman, N.L.; Kaufman, A.S. (2006). *Claves para la elaboración de informes de evaluación*. Madrid, TEA Ediciones.
- Moreno, C. (2011). *Evaluación psicológica: concepto, proceso y aplicación*. Madrid: Sanz Torres.

Complementària

- Buela-Casal, G.; Sierra, J.C. (2001). *Manual de evaluación y tratamientos psicológicos*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Bulbena, A., Berrios, G.E.; Fernández, P. (2000). *Medición clínica en psiquiatría y psicología*. Barcelona: Masson.
- Muñoz, M. et al. (2001) *Instrumentos de evaluación en salud mental*. Madrid: Pirámide.
- Muñoz M. (2003). *Manual práctico de evaluación psicológica clínica*. Madrid: Síntesis.
- Vázquez, C.; Muñoz, M. (2002). *Entrevista diagnóstica en salud mental*. Madrid: Síntesis.

Psicologia de l'Educació Escolar

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Milagros Ascension Naranjo Llanos

OBJECTIUS:

Coneixements

- Adquirir una visió de la Psicologia de l'Educació Escolar com a disciplina de caràcter aplicat que elabora models explicatius del seu objecte d'estudi, genera procediments d'intervenció sobre aquest objecte d'estudi i contribueix a fonamentar unes pràctiques professionals.
- Conèixer els trets fonamentals de l'organització social de l'educació i les característiques més rellevants de les pràctiques educatives escolars en contraposició a les característiques d'altres pràctiques educatives.
- Assolir el coneixement d'un marc conceptual de referència integrador de caire constructivista capaç d'oferir una aproximació a l'anàlisi dels processos educatius en general, i dels processos escolars d'ensenyament i aprenentatge en particular, dels principals factors que hi intervenen i de les relacions que s'estableixen entre ells.
- Adquirir un coneixement aprofundit d'alguns processos intrapsicològics i interpsicològics que tenen una especial rellevància en l'aprenentatge escolar, tot situant aquest coneixement en un marc conceptual de referència integrador de caire constructivista.

Destreses i actituds

- Aplicar el coneixement psicoeducatiu per analitzar i comprendre les relacions entre desenvolupament, aprenentatge i educació, en el marc de diferents tipus de pràctiques educatives habituals en la nostra societat com ara l'educació familiar, l'educació a través dels mitjans de comunicació o l'educació escolar.
- Aplicar el coneixement psicoeducatiu per analitzar i comprendre processos escolars concrets d'ensenyament i aprenentatge.
- Adquirir i utilitzar procediments i estratègies de treball per abordar amb garanties d'èxit la recerca d'informacions rellevants per a l'anàlisi dels processos escolars d'ensenyament i aprenentatge, així com per valorar críticament aquestes informacions i obtenir les conclusions oportunes.
- Adquirir i practicar estratègies de treball grupal, així com actituds de col·laboració, respecte, rigor intel·lectual i discreció, que són necessàries per a l'anàlisi de les pràctiques educatives des de la perspectiva de la psicologia de l'educació i de la instrucció.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

1. Psicologia, educació, psicologia de l'educació i pràctiques educatives formals i escolars.
2. La concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge formal i escolar.
3. La construcció de significats a l'aula: factors i processos cognitius implicats en l'aprenentatge formal i escolar.
4. L'atribució de sentit als continguts escolars: factors i processos motivacionals, afectius i relacionals implicats en l'aprenentatge formal i escolar.
5. Interacció, activitat i discurs en l'aprenentatge formal i escolar.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada, i integra els aspectes teòrics i pràctics de l'assignatura. Els procediments previstos per dur a terme aquesta avaluació són els següents:

1. Productes grupals elaborats en cada bloc temàtic com a resultat de les activitats plantejades i desenvolupades (4 punts sobre 10).
2. Productes individuals sobre els continguts de cada bloc temàtic. Assistència i participació en les sessions presencials de treball (assistència: requisit per a que l'estudiant sigui avaluat) (1 punt sobre 10).
3. Prova individual final (5 punts sobre 10).

Per aprovar l'assignatura calen un mínim de 5 punts sobre 10 i, alhora, aprovar cadascun d'aquests aspectes.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Coll, C.; Palacios, J.; Marchesi, A. (Comp.) (2001). *Desarrollo psicológico y Educación. Vol. II Psicología de la Educación Escolar*. Madrid: Alianza.
- Pozo, J. I. (1996). *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza
- Reigeluth, C. M. (Ed.) (2000). *Diseño de la instrucción. Teorías y modelos*. Madrid: Santillana.
- Rogoff, B. (1993). *Aprendices del pensamiento. El desarrollo cognitivo en el contexto social*. Barcelona: Paidós.
- Tharp, R. G.; Estrada, P.; Stoll Danton, S.; Yamauchi, L. A. (2003). *Transformar la enseñanza. Excelencia, equidad, inclusión y armonía en las aulas y las escuelas*. Barcelona: Paidós.

Complementària

- Alonso Tapia, J. (1997). *Motivar para el aprendizaje. Teoría y estrategias*. Barcelona: Edebé.
- Ausubel, D.P. (2002). *Adquisición y retención del conocimiento. Una perspectiva cognitiva*. Barcelona: Paidós.
- Biddle, B. J.; Good, Th. L; Goodon, I. F. (ed.). *La enseñanza y los profesores*. Vol. I, *La profesión de enseñar*. Vol. II, *La enseñanza y sus contextos*. Vol. III, *La reforma de la enseñanza en un mundo en transformación*. Barcelona: Paidós.
- Bruner, J. (1997). *La educación, puerta de la cultura*. Madrid: Aprendizaje/Visor.
- Claxton, G. (2001). *Aprender. El reto del aprendizaje continuo*. Barcelona: Paidós.
- Coll, C.; Martín, E.; Mauri, T.; Miras, M.; Onrubia, J.; Solé, I.; Zabala A. (1993). *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó.
- Daniels, H. (2003). *Vygotsky y la pedagogía*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1995). *Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.
- Garma, A. M; Elexpuru, I. (1999). *El autoconcepto en el aula. Recursos para el profesorado*. Barcelona: edebé.
- Mayer, R.E. (2002). *Psicología educativa. Áreas de conocimiento*. Pearson/Prentice Hall.
- Mayer, R. E. (2004). *Psicología de la Educación. Enseñar para un aprendizaje significativo*. Madrid: Pearson/Prentice Hall.
- Mercer, N. (1997). *Palabras y mentes. Cómo usamos el lenguaje para pensar juntos*. Barcelona: Paidós.
- Monereo, C.; Castelló, M. (1997). *Las estrategias de aprendizaje. Cómo incorporarlas a la práctica educativa*. Barcelona: Edebé.
- Novak, J. D. (1998). *Conocimiento y aprendizaje: Los mapas conceptuales como herramientas facilitadoras para escuelas y empresas*. Madrid: Alianza.
- Pozo, J. I.; Postigo, Y. (2000). *Los procedimientos como contenidos escolares*. Barcelona: Edebé.

Psicopatologia d'Adults

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Naudo Molist

OBJECTIUS:

L'assignatura té com objectiu facilitar el coneixement i els instruments necessaris perquè l'alumne pugui discernir el límit entre normalitat i anormalitat en salut mental, així com les diverses alteracions i malalties a nivell psicològic que la persona pot patir, des de la seva etiologia fins al seu tractament, tenint en compte les característiques bàsiques, el curs, el diagnòstic i pronòstic.

Ofereix coneixement sobre la manera d'entendre i ordenar la malaltia mental des d'una perspectiva històrica.

Constitueix, juntament amb altres assignatures del Grau, com Psicologia de la Personalitat, Avaluació i Diagnòstic, i Intervenció i Tractaments, el nucli essencial de la formació en Psicologia Clínica, i permet que l'estudiant tingui un coneixement global i unes capacitats per abordar de manera conjunta les diferents alteracions psicopatològiques.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

Bloc I: Història de la psicopatologia

1. Concepte d'anormalitat en psicologia.
2. La psicologia de l'anormalitat a través de la història.
3. Mètodes d'investigació en la psicologia de l'anormalitat.

Bloc II: Alteració dels processos psicològics. Semiologia

1. Alteració de la consciència, identitat, atenció, memòria.
2. Alteració del pensament, llenguatge i parla.
3. Alteració afectiva, motora, i conducta intencional.
4. Alteració de funcions fisiològiques: gana, son, sexe.

Bloc III: Classificació dels trastorns psicològics

1. Sistemes de classificació psicopatològica. Del plantejament de Kraepeling a l'actualitat
2. Classificació A.P.A. i O.M.S./DSM-IV-TR i CIE 10
3. Valoració crítica

Bloc IV: Trastorns d'ansietat

1. Naturalesa del trastorns d'ansietat.
2. Trastorn d'ansietat, Crisi d'ansietat o atac de pànic, Fòbia específica, Fòbia Social, Trastorn per estrés agut i posttraumàtic, TAG, TOC, Agorafòbia
3. Etiologia i Prevalença
4. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
5. Diagnòstic Diferencial, comorbiditat i tractament
6. Cas clínic

Bloc V: Trastorns de l'estat d'ànim

1. Trastorn depressius major
2. Trastorn distímic
3. Trastorn mixt
4. Trastorn bipolar
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VI: Trastorns somatoformes, facticis i dissociatius

1. Trastorns de somatització (histèria)
2. Trastorn d'identitat dissociatiu
3. Trastorn de despersonalització
4. Trastorn de conversió
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VII: Trastorns de l'alimentació

1. Trastorns de l'alimentació
2. Anorèxia nerviosa
3. Bulímia nerviosa
4. Altres trastorns
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VIII: Trastorns sexuals

1. Trastorns del desig
2. Trastorns de l'excitació
3. Trastorns de la satisfacció
4. Disparèunia i Vaginisme
5. Aversió sexual
6. Parafílies
7. Trastorns de la identitat

Bloc IX: Trastorns psicòtics

1. Trastorn esquizofrènic.
2. Trastorn delirant/paranoia
3. Trastorn psicòtic breu
4. Psicosi tòxica
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc X: Trastorns de personalitat

1. Concepte de trastorn de la personalitat
2. Grup A: Paranoide, esquizoide, esquizotípic
3. Grup B: Antisocial, límit, histriònic, narcisista
4. Grup C: Dependència, obsessivocompulsiu, evitatiu
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i treballs individuals, el treball en grup i l'examen final. Per poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges son els següents:

- 10% Treballs i exercicis individuals
- 30% Treball en grup
- 60% Examen (recuperable)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- American Psychiatric Association (1995). *DSM-IV. Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales*. Barcelona: Masson.
- Caballo, Vicente E.; Salazar Isabel C.; Carroble, José Antonio. (2011) *Manual de Psicopatología y trastornos psicológicos*. Madrid: Pirámide.
- Caballo, Vicente E. (2006) *Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Trastornos de la edad adulta e informes psicológicos*. Madrid: Pirámide.
- Halgin, Richard P.; Whitbourne, Susan Krauss. (2009). *Psicología de la anormalidad, perspectivas clínicas en los trastornos psicológicos*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Jarne, A.; Talarn, A. (2000). *Manual de psicopatología clínica*. Barcelona: Paidós.
- Obiols, J. (2010) *Manual de psicopatología general*. Madrid. Biblioteca Nueva
- Sarason Irwin, G.; Sarason, Barbara R. (2006). *Psicopatología. Psicología anormal: el problema de la conducta inadaptada*. Mèxic: Pearson.

Complementària

- Ayuso, J.L. (1988). *Trastornos de angustia*. Barcelona: Martínez Roca.
- Bados, A. (1995). *Agorafobia I y II*. Barcelona: Paidós.
- Beach, A.F.; Ford, S.C. (1969). *Conducta sexual*. Barcelona: Fontanella
- Botella, C.; Ballester, R. (1995). "Trastorno por pánico". A: V.E. Caballo; G. Buela-Casal.
- Buendía, J. (1993). *Estrés y psicopatología*. Madrid: Pirámide.
- Carrobbles, J.A. (dir.); (2007). *Manual de Psicopatología y trastornos psiquiátricos* (vol. 1). Madrid: Siglo XXI.
- Farré, J.M.; Lasheras, M.G. (1998). "Disfunciones sexuales". A: J.L. Vázquez-Barquero (ed.).
- Garfinkel, P.E.; Garner, D.M. (1982). *Anorexia nervosa. A multidimensional perspective*. Nova York: Bruner-Mazel.
- Gradillas, V. (1995). *Psicopatología descriptiva*. Madrid: Pirámide.
- Hollander, E.; Simeon, D.; Gorman, J.M. (1996). "Trastornos de ansiedad". A: R.E. Hales;
- Marks, I.M.; (1969). *Fears and Phobias*. Londres: William Heineman.
- Morera, J.; Calvo, E.; (1998). "Trastornos adaptativos". A: J.L. Vazquez-Barquero (ed.). *Psiquiatría en atención primaria*. Madrid: Aula Médica.
- Paúl, J. (1995). "Trastorno por estrés postraumático". A: V.E. Caballo; G. Buela-Casal; J.A.
- Sánchez-Planell, L. (1993). *Trastornos de la alimentación*.
- Sandín Ramos, F. (2008). *Manual de psicopatología*. Madrid: McGraw Hill. Vol I i II.
- Toro, J.; Vilardell, E.; (1987). *Anorexia nerviosa*. Barcelona: Martínez Roca.
- Vallejo, J. (2006). *Introducción a la psicopatología y la psiquiatría*. 6a ed. Barcelona: Salvat.
- Vallejo, J.; Berrios, G.E. (1995). *Estados obsesivos*. Barcelona: Masson.
- Yudofsky, S.C.; Talbott, J.A. (1996). *Tratado de Psiquiatría*. Barcelona: Ancora.

Psicopatologia Infantil i Juvenil

Obligatòria

Primer semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joaquina Planella Morato

OBJECTIUS:

La psicopatologia estudia els canvis en el comportament de les persones que no es poden explicar des de la perspectiva evolutiva ni d'aprenentatge i que s'han d'entendre i analitzar tenint en compte la persona i el seu context social i cultural, és a dir, des d'una perspectiva individual i contextual (família, escola i cultura).

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer els trastorns psicològics que s'observen durant la infància i l'adolescència.

L'enfocament d'aquesta assignatura és essencialment aplicat. A partir de les classes teòriques i de les classes pràctiques, es pretén endinsar-nos en la tasca del psicòleg clínic infantojuvenil: avaluar, diagnosticar i intervenir.

És una assignatura on convergeixen els continguts d'altres disciplines, bàsicament els de les assignatures d'Avaluació Psicològica i de Psicologia Evolutiva.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

- **Introducció:** Concepte de psicopatologia, models conceptuals, sistemes de classificació en psicopatologia; CD 0-3, CIE 10, DSM-IV-TR. Factors de risc i factors de protecció en psicopatologia.
- **Trastorns de la vinculació i privació afectiva:** Concepte, primeres interaccions amb les persones del seu entorn, tipus de trastorns de la vinculació.
- **Trastorns d'ansietat:** Introducció, definició, classificacions, comorbiditat, factors de risc. Fòbies (específica/social), ansietat generalitzada, ansietat per separació, toc, estrès posttraumàtic.
- **Trastorn per déficit d'atenció amb hiperactivitat:** Concepte TDAH, subtipus TDAH, simptomatologia, diagnòstic diferencial, comorbiditat, avaluació, tractament.
- **Trastorns de conducta:** Introducció, criteris diagnòstics, comorbiditat, curs i pronòstic, factors de risc, avaluació i tractament
- **Psicopatologia de les funcions bàsiques:** Trastorn de l'eliminació, trastorn del son, trastorns conducta alimentària, trastorn de llenguatge i parla, trastorn motriu
- **Trastorns de l'aprenentatge:** Trastorns de l'aprenentatge de la lectura, de l'escriptura, expressió escrita i de l'aprenentatge del càlcul
- **Trastorns generalitzats del desenvolupament:** Trastorns de l'espectre autista, trastorn de Rett, trastorn desintegratiu infantil, trastorn d'Asperger, esquizofrènia infantil.
- **Discapacitat intel·lectual:** Concepte, classificació, síndromes.

AVALUACIÓ:

- a) Realització de dos exàmens parcials. Cadascun aportarà un 30% de la nota final. Total 60%.
- b) Resolució d'un cas pràctic i altres activitats a concretar: 40%.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

1. Rutter, M.; Bishop, D. et al. (2008). *Rutter's Child and Adolescent Psychiatry* (fifth edition). Maldon (USA): Blackwell Publishing.
2. Caballo, E.; Simón, M.A. (2001). *Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: trastornos generales*. Madrid: Pirámide.
3. Caballo, E.; Simón, M.A. (2002). *Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: trastornos específicos*. Madrid: Pirámide.
4. American Psychiatric Association (2000). *DSM-IV-TR. Manual de diagnóstico estadístico de los trastornos mentales*. Barcelona: Masson.
5. Ezpeleta, L. (Ed.) (2005) *Factores de riesgo en psicopatología del desarrollo*. Barcelona: Masson.
6. Belloch, A. (2002) *Manual de psicopatología, vol. I i II*. Madrid: McGraw-Hill.
7. Clasificación Diagnòstica: 0-3 (1998). *Clasificación diagnòstica de la salud mental y los desórdenes en el desarrollo de la infancia y la niñez temprana*. Buenos Aires: Paidós.
8. Organización Mundial de la Salud (2001). *Clasificación multiaxial de los trastornos psiquiátricos en niños y adolescentes CIE-10*. Madrid: Médica Panamericana.
9. CIE 10, (1992). *Trastornos mentales y del comportamiento; descripciones clínicas y pautas para el diagnóstico*. Madrid: Meditor.
10. Ezpeleta, L. (2010) *La entrevista diagnòstica con niños y adolescentes*. Madrid: Síntesis.

Enllaç web: www.apa.org/

Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Angel Serra Jubany

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és adquirir un coneixement bàsic sobre les tècniques d'intervenció i tractament psicològic en l'àmbit de la psicologia clínica.

S'estudiaran els fonaments de les principals tècniques de tractament psicològic i el seu àmbit d'aplicació.

També s'abordaran les característiques de les habilitats terapèutiques i les competències psicosocials necessàries per assolir una adequada i efectiva relació terapèutica.

Aquesta assignatura està relacionada amb les de Psicopatologia, Diagnòstic i Avaluació Psicològica, Psicologia Hospitalària i Psicologia de la Personalitat.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.

CONTINGUTS:

Bloc I. Intervenció i tractament psicològic: marc conceptual

1. La psicologia clínica
2. El tractament psicològic

Bloc II. El procés terapèutic: habilitats terapèutiques i motivació pel canvi

1. Habilitats i competències terapèutiques
2. Anàlisi funcional i disseny de programes d'intervenció
3. Protocols i guies de tractaments psicològics
4. Com escollir el tractament psicològic
5. Eficàcia i efectivitat dels tractaments
6. La relació terapèutica en diferents etapes del cicle vital
7. Estratègies per aplicar el tractament
8. Estratègies per a l'adhesió terapèutica
9. Estratègies per a l'acabament i la prevenció de recaigudes
10. Avaluació de programes i intervencions

Bloc III. Psicoteràpies

1. Enfocament psicoanalític i psicodinàmic
2. Enfocament humanista, existencial i experiencial
3. Enfocament cognitiu conductual
4. Teràpia de grups
5. Psicoteràpia de la Gestalt
6. Teràpia de família i models sistèmics
7. Models integradors

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

Per a l'avaluació dels resultats es realitzaran dos exàmens

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques:

- Treball en grup. Elaboració d'una intervenció terapèutica (30%)
- Exàmens sobre el conjunt dels continguts treballats a l'assignatura (70%)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Carrillo, M. i altres (2009). *Terapia psicológica con niños y adolescentes: estudio de casos clínicos*. Madrid: Pirámide.
- Labrador, Fr. J. (2012). *Psicología clínica basada en la evidencia*. Madrid: Pirámide.
- Haynes, S. i altres (2011). *Cómo elegir el mejor tratamiento psicológico*. Madrid: Pirámide.
- Olivares, J. I altres (2012). *El ejercicio de la psicología aplicada*. Madrid. Pirámide.
- Nathan, P.E. (2002). *Tratamiento de trastornos mentales*. Madrid: Alianza
- Vila Castellar, J. i altres (2009). *Tratamientos psicológicos: la perspectiva experimental*. Madrid: Pirámide.

Complementària

- André, Chr. (2012). *Los secretos de los psicólogos*. Barcelona: Paidós.
- Fernández-Ballesteros, R. (Eds.) (2011). *Evaluación psicológica*. Madrid: Pirámide.
- Foa, E. (2004). *Tratamiento del estrés postraumático*. Madrid: Ariel.
- Gimeno-Bayón, A. (2012). *Comprendiendo la psicoterapia de las Gestalt*. Lleida: Milenio
- González, M. T. (2011). *Psicología clínica de la infancia y de la adolescencia*. Madrid: Pirámide.
- Labrador, J. (2011). *Situaciones difíciles en terapia*. Madrid: Pirámide.
- Meichenbaum, D.; Turk, D. (1991). *Cómo facilitar el seguimiento de los tratamientos terapéuticos*. Bilbao: Desclée De Brouwer.

- Olivares, J., Méndez, F.X.; Bermejo, R.M. (2008). *Técnicas de biofeedback*. Dins J. Olivares i F.X. Méndez (eds.) *Técnicas de modificación de conducta* (pp.307-336). Madrid: Biblioteca Nueva.
- Páez, M.; Gutiérrez, O. (2012). *Múltiples aplicaciones de la terapia de aceptación y compromiso*. Madrid: Pirámide.
- Rogers, C. (2011). *La psicoterapia centrada en la persona*. Barcelona. Gaia
- Ruíz, M.A. i altres (2012). *Manual de tècniques de intervenció cognitivo conductuales*. Bilbao: Desclée De Brower.
- Vallejo, M.A. (2008). *Técnicas de biofeedback*. Dins F.J. Labrador (ed.), *Técnicas de modificación de conducta* (pp. 421-436). Madrid: Pirámide.

Intervenció Psicoeducativa

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Ramon Lago Martinez

OBJECTIUS:

- Conèixer l'evolució dels enfocaments i models d'intervenció psicoeducativa, analitzar algun dels més rellevants en els contextos educatius actuals i vincular-ho amb pràctiques d'intervenció psicoeducatives observades i recollides en forma de casos.
- Identificar els objectius les tasques del serveis i dispositius d'intervenció psicoeducativa més rellevants el context educatiu actual i analitzar algunes de les funcions més destacades de la intervenció psicoeducativa en les diferents etapes obligatòries de sistema educatiu.
- Desenvolupar un coneixement aplicat de les estratègies i criteris d'intervenció psicoeducativa en les fases i tasques dels processos d'avaluació, planificació, seguiment i avaluació de la resposta a les necessitats educatives en un procés d'intervenció psicoeducativa,
- Analitzar els objectius i tasques de la intervenció psicoeducativa per col·laborar en el suports a una resposta educativa inclusiva en els diferents àmbits de diversitat en l'escola.
- Analitzar els objectius i tasques de la intervenció psicoeducativa per col·laborar en el desenvolupament dels plans d'acció tutorial a l'escola.
- Conèixer algunes de les tasques emergents de la intervenció psicoeducativa en àmbits educatius no formals.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.

- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

CONTINGUTS:

1. Enfocaments i models d'intervenció psicoeducativa. Dimensions delimitadores dels diferents enfocaments. Enfocaments clínics, humanistes i conductistes. Model d'intervenció col·laboratiu i enfocament educacional constructiu. Una estratègia d'assessorament per la millora de la pràctica educativa.
2. Serveis d'intervenció psicoeducativa en les diferents etapes educatives. Els EAP. Els Departament d'Orientació. Altres serveis psicoeducatius: USEE i UEC. Intervenció psicoeducativa en educació infantil, en educació primària i en educació secundària
3. Avaluació Psicoeducativa. La demanda. Estratègies e instruments d'avaluació psicopedagògica: l'observació a l'aula, les proves psicològiques i pedagògiques. Entrevista a les famílies. El treball en xarxa. (Avaluació psicoeducativa de trastorns. Avaluació psicoeducativa de dificultats d'aprenentatge)
4. Col·laboració i suport en atenció a la diversitat. Dimensions educatives de l'atenció a la diversitat. Educació Inclusiva per respondre a la diversitat. Mesures ordinàries i extraordinàries per atendre a la diversitat.
5. Col·laboració i suport en acció tutorial. Concepte, objectius i organització de l'acció tutorial: el PAT. Àmbits de l'acció tutorial. Continguts de l'acció tutorial. Intervenció psicoeducativa directa/individual. Intervenció psicoeducativa assessora.
6. Intervenció psicoeducativa en l'àmbit educatiu no formal: salut i benestar, infants en riscs, oci i temps lliure.

AVALUACIÓ:

- Avaluació de procés: Elaboració d'un treball en equip per a cada un dels sis blocs temàtics de contingut de l'assignatura, que sintetitzi les intervencions de presentació dels continguts, les activitats realitzades en les sessions de treball de treball dirigit i en la bibliografia.
- S'avalua participació al grup classe, la participació en la plataforma virtual i el producte presentat. (40% de la qualificació final).
- Treball en equip d'aprofundiment en un contingut del programa. S'avalua la participació en la plataforma virtual en el procés d'elaboració, el producte elaborat i la presentació i debat. (10%)
- Avaluació de resultats: Realització d'una prova individual al final de semestres sobre els continguts tractats al llarg del semestre basada en els treballs d'equip. (50% de la qualificació final).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Martín, E. i Mauri, T. (Coords.) (2011). *Orientación Educativa. Atención a la diversidad y educación inclusiva*. Vol II. Barcelona: Graó.
- Martín, E. i Onrubia, J. (Coords.) (2011) *Orientación educativa y procesos de innovación y mejora de la enseñanza en la educación secundaria* (volumen III). Barcelona: Graó.
- Martín, E.; Solé, I, (Coords) (2011). *Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención*. Barcelona: Graó.
- Monereo (Coord.) (2003) *Models de orientació i intervenció psicopedagògica*. Barcelona: Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya.
- Monereo C.; Solé I. (Coords.). (1996). *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista* (pp. 15-32). Madrid: Alianza.
- Sanchez-Cano, M.; Bonals, J. (2005). *La evaluación psicopedagógica*. Barcelona: Graó.
- Sanchez-Cano, M.; Bonals, J. (2007). *Manual de asesoramiento psicopedagógico*. Barcelona: Graó.

Complementària

- Ainscow, M.; Hopkins, D.; Soutworth, G.; West, M. (1994) *Hacia escuelas eficaces para todos*. Madrid: Narcea.
- Diversos Autors (2000). *L'assessorament psicopedagògic a Catalunya*. Barcelona: Graó.
- Domingo Segovia, J. (Coord.) (2001) *Asesoramiento al centro educativo. Colaboración y cambio en la institución*. Barcelona: Octaedro
- Fiorenza, A. i Nardone, G. (1995). *La intervención estratégica en los contextos educativos*. Barcelona: Herder.
- Martín, E.; Tirado, V. (Coords.) (1997) *La orientación educativa y profesional en la educación secundaria*. Barcelona: ICE-Horsori
- Mauri, T.; Monereo, C.; Badia, A. *La práctica psicopedagógica en educación formal*. Barcelona: Ediuoc.
- MEC. (2008). *Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas*. Madrid: CIDE, Ministerio de Educación.
- Monereo, C.; Pozo, J.I. (coords.). *La práctica del asesoramiento educativo a examen*. Barcelona: Graó.
- Negro, A. (2006) *La orientación en los centros educativos. Organización y funcionamiento desde la práctica*. Barcelona: Graó.
- Nieto Cano, J.M.; Botías Pelegrin, F. (2000) *Los equipos de orientación educativa y psicopedagógica: El asesoramiento a centros escolares desde un análisis institucional*. Barcelona: Ariel.
- Parrilla, A. (Coord.) (1996) *Apoyo a la escuela: un proceso de colaboración*. Bilbao: Mensajero.
- UNESCO (2003) *Entender y atender las necesidades especiales en la escuela integrada*. París: UNESCO (<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001243/124394sb.pdf>).
- *Revista de Educación Inclusiva* <http://www.ujaen.es/revista/rei/>
- Velaz de Medrano, C. (1998) *Orientación e intervención psicopedagógica: conceptos, modelos, programas y evaluación*. Málaga: Ediciones Aljibe
- <http://www.xtec.cat/web/serveis/serveis/sez/eap>

Intervenció Psicosocial

Obligatòria

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joan Sala Baiget

OBJECTIUS:

Els objectius principals d'aquesta assignatura són:

- Conèixer els diferents circuits en què treballa el professional de la psicologia en l'àmbit de la intervenció social.
- Saber quina actitud i quines habilitats ha de mostrar en les seves intervencions.
- Aprendre a saber prendre decisions i argumentar-les en els informes.
- Aprendre a treballar en equips multidisciplinaris.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.

- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. Justificació i objectius de la tasca del psicòleg/a en l'àmbit de la intervenció psicosocial.
2. Funcions que pot desenvolupar en la intervenció psicosocial.
3. Procediments, tècniques i instruments.
4. Àmbits d'actuació:
 - a. Familiar i comunitari en medi obert:
 - i. Centres oberts
 - ii. Serveis socials de base
 - iii. Punts de trobada
 - iv. Resolucions de conflictes
 - b. Infants i adolescents en risc social:
 - i. Equips tècnics de CREIS i centres d'acolliment.
 - ii. Equips tècnics de EAIA i EFI
 - iii. EVIA (Espai Visites Infància i Adolescència)
 - iv. Acolliments i adopcions (ICIF)
 - c. Adolescents i joves infractors:
 - i. Medi Obert: els DAM i els tècnics assessors
 - ii. Mediació penal juvenil
 - iii. Equips tècnics en centres tancats i semioberts
 - d. Àmbit penitenciari:
 - i. Presons
 - ii. Interns en tercer grau i reinserció
 - iii. Mesures penals alternatives
 - e. Dones maltractades:
 - i. Centres d'informació i assessorament
 - ii. Cases d'acollida
 - iii. Persones amb discapacitats i deficiències
 - iv. EVO Laboral
 - v. Associacions de disminuïts
 - f. Situacions de dol i de grans catàstrofes
5. Marc de referència ètic de la intervenció social
6. Habilitats i estratègies en el treball interdisciplinar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1. Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
2. Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i seguiment del treball individual.
3. Tutories conjuntes pel seguiment del treball grupal.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'activitats a classe
2. Realització i lliurament del treball individual
3. Realització i lliurament del treball de grup
4. Realització d'una prova al final de l'assignatura.
5. Per a la nota final es farà una mitjana entre la nota de l'examen final, el treball individual i la suma del treball grupal i els exercicis presentats. La mitjana només es pot fer amb si s'han lliurat tots els treballs i exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Baron, R.A. *Psicología Social*. Madrid: Editorial Prentice Hall Iberia, 2002.
- Blanco, A. *Intervención psicosocial*. Madrid: Pearson Educación, 2007.
- Castillejo, R. *Violencia de género, justicia restaurativa y mediación*. Barcelona: La Ley, 2012.
- Castro, E. *¿Hay que colgarlos? Una experiencia sobre marginación y poder*. Madrid: Popular, 2008.
- Del Fresno García, M. *Retos para la intervención social en la familia en el siglo XXI*. Madrid: Trotta, 2011.
- Myers, D. *Exploraciones de la Psicología Social*. Madrid: McGraw Hill, 2004.
- Sáinz, A. *Tratando situaciones de emergencia*. Madrid: Pirámide, 2011.
- Red, N. *Intervención social y demandas emergentes*. Buenos Aires: CCS, 2004.
- Vázquez, C. *La ciencia del bienestar. Fundamentos de una psicología positiva*. Madrid: Alianza Editorial, 2009.

Complementària:

- Briñol Turner, P. *Qué es la persuasión*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2001.
- Calvo, S. *Mujeres en la periferia. Algunos debates sobre género y exclusión social*. Barcelona: Icaria, 2006.
- Corbelo Baquero, B. *El humor en la relación con el paciente*. Madrid: Elsevier-Masson, 2005.
- Echeburúa, E. *Personalidades violentas*. Madrid: Pirámide, 2009.
- Fernández del Valle, J. *El acogimiento residencial en la protección a la infancia*. Madrid: Pirámide, 2000.
- Lipovetsky, G. *La era del vacío*. Barcelona: Anagrama, 2009.
- Valverde Molina, J. *La cárcel y sus consecuencias*. Madrid: Popular, 1997.
- Valverde Molina, J. *Proceso de inadaptación social*. Madrid: Popular, 2002.

Pràctiques I

Pràctiques Externes

Segon semestre

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Angel Serra Jubany
- Ariadna Codina Ylla
- Dolores Riesco Miranda
- Joan Sala Baiget
- Josep Ramon Lago Martinez
- Maria Teresa Segues Morral
- Milagros Ascension Naranjo Llanos
- Montserrat Moncunill Lopez
- Pilar Prat Viñolas

OBJECTIUS:

Pràctiques I és una assignatura obligatòria de 6 ECTS situada a tercer curs del Grau en Psicologia. Les pràctiques estan concebudes per proporcionar als estudiants un aprofundiment en els continguts d'aquests estudis en la seva aplicació en àmbits d'intervenció psicològica (Educativa, Clínica i de la Salut, Social i de les Organitzacions).

L'assignatura de *Pràctiques I* està concebuda fonamentalment per iniciar l'estudiant en el coneixement de la pràctica professional de la Psicologia. A més de la tasca d'observació, l'estudiant ha d'actuar en les pràctiques com a ajudant o col·laborador del professional, encarregant-se de totes aquelles activitats que d'acord amb ell o ella pugui dur a terme. És important que l'estudiant es responsabilitzi i intervingui en alguns aspectes del treball, de manera que es vagi introduint, de forma activa, en tot allò que suposa treballar en l'àmbit de la Psicologia. Per tant, la persona en pràctiques i professional han de posar-se d'acord en les formes de col·laboració més adequades en funció de les característiques dels grups, les activitats i de la institució o l'empresa, sense que la presència de l'estudiant distorsioni el funcionament normal, sinó que més aviat el faciliti.

És indispensable, per tant, que l'estudiant tingui una activitat participativa i receptiva als suggeriments dels professionals de cara a l'aprofitament màxim de les pràctiques. És una tasca de l'estudiant participar en la vida del centre, servei o empresa i no només romandre al lloc de treball on actua més directament com a persona en pràctiques. Així doncs, és aconsellable l'assistència a les activitats que el centre realitza, des de les més habituals per al funcionament, fins a algunes que poden ser extraordinàries..., sempre que el centre hi estigui d'acord. D'altra banda, és indispensable la puntualitat en l'assistència de l'estudiant així com la discreció i el seguiment de totes les normes i deures d'un treballador normal.

Cal remarcar que, en tractar-se, per a la majoria d'estudiants, del primer contacte continuat i sistemàtic que l'alumnat mantindrà en un centre dedicat a la psicologia, aquest període pretén ser una iniciació a la pràctica professional (més que no pas un aprofundiment), a partir de la qual l'alumne haurà d'obtenir una visió general del centre de pràctiques i del treball que s'hi duu a terme. Més endavant –en les *Pràctiques II* que l'estudiant realitzarà en el quart curs– ja tindrà ocasió d'aprofundir i de realitzar un projecte d'intervenció més específic.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.

- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Pla de Treball de l'estudiant

El pla de treball és un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els objectius, continguts, avaluació i metodologia a utilitzar en les assignatures. En l'assignatura de *Pràctiques I* s'utilitzaran dos plans de treball amb les següents diferències:

1- Pla de treball de pràctiques: Aquest pla de treball contempla les activitats a realitzar dins els períodes de preparació, estada al centre, avaluació i revisió de l'assignatura de

Pràctiques I. El seguiment d'aquest pla de treball el realitzaran els coordinadors de pràctiques de la Universitat.

2- Pla de treball del centre de pràctiques: Aquest pla de treball s'acordarà de manera conjunta entre el tutor o tutora del centre, l'estudiant i el tutor o tutora de la Universitat. En aquest pla de treball s'hi farà constar el calendari i l'horari de les pràctiques, així com les tasques o actuacions concretes que l'alumne desenvoluparà durant el període de pràctiques, relacionades totes elles amb les competències i els objectius generals que s'han especificat en el primer apartat d'aquest document. Aquest Pla de treball es pot retocar en funció de com vagin les pràctiques sempre que els dos tutors, de la UVic i del centre, hi estiguin d'acord. Aquest pla de treball concreta quines tasques seran assumides per l'estudiant durant el període de pràctiques en el centre. Mitjançant aquest document l'estudiant i els tutors del centre o de la Universitat especifiquen quin serà el nivell d'implicació que l'estudiant podrà assumir en cadascuna de les diferents tasques que es presenten.

És important tenir en compte que, si bé el projecte de treball que l'estudiant dissenyi i apliqui al centre és una part essencial de les seves pràctiques, no resulten menys importants les altres funcions que també es concreten en el pla de treball. Així doncs, entenem que unes bones pràctiques haurien de possibilitar el desenvolupament del projecte de treball, però que al mateix temps no descuidarien l'observació i la participació en altres tasques que portaria a terme el professional de psicologia.

Elaboració de la Memòria de Pràctiques

La memòria de *Pràctiques I* ha de ser un treball que reculli, de forma ordenada i estructurada, els diversos documents que s'han anat lliurant i treballant amb el professor-tutor de la UVic. La responsabilitat de la confecció de la Memòria és de l'estudiant i el professor/a-tutor/a actuarà com a orientador del procés; això significa que és l'estudiant el que ha de portar la iniciativa en el procés de redacció i revisió de la seva Memòria de Pràctiques.

Per a la realització del treball definitiu cal seguir les Orientacions i normes per a la presentació de treballs de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes i el seguiment de les quals es tindrà en compte en l'avaluació de la Memòria.

Com a proposta el guió de la Memòria de Pràctiques pot contenir apartats com els següents:

1.- Introducció

2.- Anàlisi del context del centre o la institució de pràctiques.

3.- Descripció de les funcions del psicòleg o psicòloga al centre, institució o servei de pràctiques i de les principals situacions sobre les quals intervé o

4.- Valoració final del Pla de Treball

4.1 Valoració de Tasques del Pla de Treball.

En la valoració final del seu Pla de Treball, l'estudiant haurà de referir-se a les tasques o actuacions que ha dut a terme (o hauria d'haver dut a terme) durant la seva estada. En aquesta valoració, l'estudiant ha d'explicar,

4.2 Valoració general de la pràctiques.

Per fer la valoració general de les seves pràctiques, de manera indicativa l'estudiant pot referir-se als següents aspectes:

- L'adaptació i relació amb els professionals del centre de pràctiques
- La relació i la comunicació amb els usuaris – persones ateses de la institució
- L'assumpció de responsabilitats en el centre de pràctiques d'acord amb les tasques acordades
- La participació en el treball en equip dels professionals del centre
- Els aspectes deontològics: confidencialitat, respecte a la intimitat, respecte en el tracte i l'atenció a les diferents persones
- La participació en les sessions de tutoria
- La relació amb els tutors o tutores, tant del centre com de la Universitat

5.- Reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge

En la Memòria l'estudiant també ha d'incloure, a manera de conclusions finals, algunes reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge al llarg del període de pràctiques.

La Memòria, en qualsevol cas, no podrà superar les 40 pàgines.

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final serà el resultat de dues notes parcials, cadascuna de les quals ha de ser igual o superior a l'aprovat (5), i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

		Responsable
A. Estada al centre <ul style="list-style-type: none">• Informe del tutor/a del centre contrastat amb les entrevistes amb el/la tutor/a de la UVic	50 %	Tutor/a del Centre
B. Treball de pràctiques <ul style="list-style-type: none">• Avaluació del procés (Sessions de seminari): 20%• Memòria de Pràctiques III: 80%	50 %	Coordinador - Tutor/a UVic

Cal tenir en compte que l'estada a al centre i les sessions de tutoria no es poden recuperar.

Intervenció Psicopedagògica en els Trastorns del Desenvolupament

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

La finalitat de l'assignatura vinculada a la menció d'educació inclusiva, és que els alumnes aprofundeixin en el coneixement de les característiques evolutives i educatives dels alumnes amb trastorns del desenvolupament i amb discapacitats adquirides, dins un context educatiu inclusiu. Que els alumnes assoleixin un domini bàsic d'aquesta temàtica, per tal de poder observar, analitzar i prendre decisions, amb l'objectiu de donar una bona resposta educativa a aquest alumnat, des d'un enfocament inclusiu.

1. Aprofundir en el coneixement de les característiques evolutives i les necessitats específiques dels alumnes que presenten trastorns del desenvolupament.
2. Conèixer els suports materials, tècnics i personals que poden ser utilitzats en l'escolarització dels alumnes amb trastorns del desenvolupament.
3. Tenir adquirides una sèrie d'estratègies educatives a nivell d'aula, per donar una resposta adequada als alumnes amb trastorns del desenvolupament.
4. Conèixer les necessitats de les famílies i saber intervenir per afavorir el desenvolupament dels alumnes.

CONTINGUTS:

1. Concepte i aspectes generals de la intervenció psicopedagògica en els trastorns del desenvolupament:

1.1 Definició i factors de risc

1.2 Classificació dels trastorns del desenvolupament

1.3 El paper dels contextos i la qualitat de vida: La família, l'escola i la comunitat

2. El retard mental

2.1 Concepte actual de retard mental

2.2 La síndrome de Down:

2.2.1. Prevenció, detecció i intervenció primerenca.

2.2.2. Característiques bàsiques del desenvolupament dels alumnes amb síndrome de down.

2.2.3. Criteris de funcionalitat i resposta educativa. Ajuts específics.

2.3. La síndrome X- fràgil:

2.3.1. Prevenció, detecció i intervenció primerenca

2.3.2. Característiques bàsiques del desenvolupament dels alumnes amb síndrome x-fràgil

2.3.3. Criteris de funcionalitat i resposta educativa. Ajuts específics.

3. La discapacitat visual

3.1. Definició i classificació dels déficits visuals en funció de la seva etiologia. 3.2. La intervenció psicopedagògica a l'escola: elements per preparar l'entrada.

3.3. Intervencions educatives específiques i inespecífiques per aquest dèficit.

3.4. El suport psicotècnic i pedagògic:

3.4.1. L'Educació en la mobilitat i el domini en l'espai

3.4.2. L'aprenentatge del sistema en Braille

3.4.3. L'estimulació multisensorial

3.4.4 El suport tiflotecnològic i el domini dels suports òptics.

4. La discapacitat auditiva

4.1. Definició, tipus de sordesa i la seva classificació

4.2. Repercussió de la sordesa en el desenvolupament global de l'alumne sord

4.3. La intervenció a l'escola i estratègies educatives

4.4. Sistemes de comunicació i llenguatge en l'alumne sord

5. La discapacitat motriu

5.1. Definició, classificació.

5.2. La paràlisi cerebral: definició i classificació

5.3. Espina bífida: definició i classificació 5.4. La distròfia muscular: definició i classificació

5.5. Característiques bàsiques del desenvolupament dels infants amb discapacitat motriu

5.6. L'Educació dels alumnes amb discapacitat motriu, criteris i condicions per a la seva escolarització

5.7. Tècniques augmentatives i alternatives de comunicació

6. Els trastorns de conducta i de la personalitat.

6.1. Classificació dels principals trastorns de conducta

6.2. Trastorns generalitzats del desenvolupament

6.3. Trastorns per dèficit d'atenció i comportaments pertorbadors

6.4 Trastorns per tics

6.5. Trastorns de l'estat d'ànim

AVALUACIÓ:

Els alumnes seran avaluats a partir dels següents elements d'avaluació:

- Un examen al final del semestre (60%)

Durant el procés:

- Treball en grup (20%)
- Activitats individuals (20%)

Per aprovar l'assignatura els estudiants hauran d'haver superat tots aquests elements d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Giner, C. (Coord.) (2000). *Intervenció psicoeducativa en els trastorns del desenvolupament*. UOC.
- Badia, T. i altres (2004). *Intervención psicopedagogia en educación formal*. UOC.
- Bonals, J.; Sánchez-Cano, M. (coords.) (2007). *La evaluación psicopedagógica*. Barcelona: Graó.

Complementària

- Leonhardt, M. (1992). *El bebé ciego*. Barcelona: Masson
- Coll, C.; Palacios, J. (2002). *Desarrollo psicológico y necesidades educativas especiales*. Madrid: Alianza.
- Verdugo Alonso, M.A. (1995). *Personas con discapacidad. Perspectivas psicopedagógicas y rehabilitadoras*. Madrid: Siglo XXI.
- García, J.N. (1999). *Intervención psicopedagógica en los trastornos del desarrollo*. Pirámide.

Neuropsicologia i Psicofarmacologia

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

- Aquesta assignatura té com a objectiu fonamental comprendre les relacions entre el cervell i la conducta en persones que pateixen una disfunció o una lesió cerebral; les conseqüències en les funcions mentals superiors (atenció, memòria, llenguatge i comunicació, praxi, gnòsies, funcions visuals i perceptives) davant de lesions cerebrals, ja siguin com a conseqüència de malalties neurodegeneratives o bé per dany cerebral adquirit (Traumatismes Cranioencefàlics, patologia vascular cerebral, tumors cerebrals i patologia infecciosa); i les conseqüències conductuals i emocionals que s'hi afegeixen.
- Per tant, l'assignatura s'emmarca en d'itinerari de Psicologia Clínica i de la Salut i s'enfoca des d'una perspectiva de diagnòstic i d'intervenció mitjançant la clínica observada en casos reals, combinant així la teoria i la pràctica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la neuropsicologia. Visió històrica i concepte de neuropsicologia
2. Tècniques estructurals, funcionals i neurofisiològiques
3. Neuropsicologia de l'atenció
4. Neuropsicologia de la memòria
5. Neuropsicologia del llenguatge
6. Models teòrics i neuropsicologia de les pràxies
7. Models teòrics i neurociència cognitiva de la percepció
8. Neuropsicologia de les funcions executives
9. Neuropsicologia del dany cerebral adquirit: traumatismes cranioencefàlics, patologia vascular cerebral, tumors cerebrals i patologia infecciosa
10. Avaluació neuropsicològica
11. Rehabilitació i estimulació neuropsicològica

AVALUACIÓ:

- Examen parcial 1: 40%
- Examen parcial 2: 40%
- Assistència, participació i treballs realitzats a classe: 20%
- Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovats, per separat, els dos exàmens parcials.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Junqué, C.; Barroso, J. (2009). *Manual de neuropsicología*. Madrid: Síntesis.
- Tirapú, J., Ríos, M.; Maestú, F. (2008). *Manual de neuropsicología*. Barcelona: Viguera.
- Bruna, O., Roig, T., Puyuelo, P., Junqué, C.; Ruano, A., (2011). *Rehabilitación neuropsicología. Intervención y práctica clínica*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Muñoz, E., i altres. (2009). *Estimulación cognitiva y rehabilitación neuropsicología*. Barcelona: Editorial UOC.

Complementària

- Tirapú, J.; García, A.; Ríos, M.; Ardilla, A. (2012). *Neuropsicología de la corteza prefrontal y las funciones ejecutivas*. Barcelona: Viguera.

Psicogerontologia

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'envelliment és una característica pròpia de la societat actual.

Arran del II Pla Internacional sobre l'Envelliment aprovat per les Nacions Unides s'ha definit que tots els països membres promoguin una formació especialitzada per als psicòlegs en l'àmbit de la vellesa, l'envelliment i les persones grans.

L'assignatura té com a objectiu general obtenir formació en psicologia de l'envelliment i la gent gran. Comprendre què representa envellir, quins processos són els esperables, quins canvis cognitius, afectius i socials se succeïxen. Obtenir les competències necessàries en l'avaluació i intervenció psicològica en les persones grans. Específicament, en persones grans sanes (envelliment normal), però també intervenció en persones grans amb deteriorament cognitiu, intervenció en persones grans amb trastorns psicoafectius, conductuals i/o psicosocials, així com la intervenció del seu desenvolupament en l'àmbit familiar i institucional.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.

CONTINGUTS:

1. Envelliment: definició, característiques i demografia.
2. Canvis cognitius en el procés d'envellir
3. Canvis psicoafectius en el procés d'envellir
4. Canvis psicosocials en el procés d'envellir
5. Diferenciació envelliment normal-patològic
6. Procès de dol i pèrdues
7. Envelliment satisfactori
8. Adaptació a l'envelliment
9. Programes de prevenció
10. El rol de psicogerontòleg en el marc socio sanitari
11. Intervenció psicològica individual en el marc socio sanitari
12. Intervenció psicològica grupal en el marc socio sanitari
13. Intervenció psicològica en famílies en el marc socio sanitari
14. Treball en equip multidisciplinar

AVALUACIÓ:

Avaluació de resultats

Per portar a terme aquesta avaluació es farà un examen final del conjunt dels continguts treballats a l'assignatura. L'examen individual constarà de dues parts: una de preguntes obertes i una altra de preguntes tipus test.

Avaluació del procés

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri, d'acord amb les dates i condicions indicades, la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats al llarg de l'assignatura.

Un dels treballs sol·licitats serà el desenvolupament d'un programa d'intervenció específica en gent gran. Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Pinazo, S.; Sánchez, M. (Eds.). (2005). *Gerontología psicológica, social y educativa*. Madrid: Pearson Prentice Hall.
- Triadó, C.; Villar, F. (2007). *Psicología de la vejez*. Madrid: Alianza.
- Triadó, C.; Villar, F. (2008). *Envejecer en positivo*. Girona: Aresta.

Complementària

- Amorós, P. i altres. (2006). *Construyendo futuro*. Madrid: Alianza.
- Bayés, R. (2006). *Afrontando la vida, esperando la muerte*. Madrid: Alianza.
- Bayés, R. (2007). *El reloj emocional: La gestión del tiempo interior*. Barcelona: Alianza.
- Bayés, R. (2009). *Vivir. Guía para una jubilación activa*. Barcelona: Paidós.
- Belsky, J.K. (1996). *Psicología del envejecimiento*. Barcelona: Masson.
- Casa, F. (1996). *Bienestar social: una introducción psicosociológica*. Barcelona: PPU.
- Cava, M.J. & Musitu, G. (2000). "Bienestar psicosocial en ancianos institucionalizados y no institucionalizados". *Revista Multidisciplinar de Geriátria y Gerontología*. 10(4), pàgs. 215-221.
- De la Serna, I. (2001). *Manual de psicogeriatría clínica*. Barcelona: Masson.
- Erikson, E.H. (2000). *El ciclo vital completado*. Barcelona: Paidós.
- Esquirol, J.M. (2009). *El respirar dels dies*. Barcelona: Paidós.
- Freixas, A. (1993). *Mujer y envejecimiento: aspectos psicosociales*. Barcelona: Fundació la Caixa.
- Iglesias, J. (2001). *La soledad de las personas mayores. Influencias personales, familiares y sociales*. Anàlisi cualitativa. Madrid: IMSERSO.
- Schale, K. & Willis, Sh. (2003). *Psicología de la edad adulta y de la vejez*. Madrid: Pearson Prentice Hall.
- Maquieira, V. (2002). *Mujeres mayores en el siglo XXI. De la invisibilidad al protagonismo*. Madrid: IMSERSO.
- Muñoz Tortosa, J. (2004). *Psicología del envejecimiento*. Madrid: Pirámide.
- Pérez, L. (2003). *Envejecer en femenino. La mujeres mayores en la España de comienzos del siglo XXI*. Instituto de la Mujer.
- Pérez, J. (2004). *La feminización de la vejez*. Madrid: IMSERSO.
- Vázquez, C.; Hervás, G. (Eds.) (2009). *La ciencia del bienestar*. Madrid: Alianza.

Webgrafia

- Fundación Pfizer (www.fundacionpfizer.org/org)
- IMSERSO (www.imsersomayores.csic.es)
- La Caixa (www.portal/laciixa.es/)

Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport

Formació Bàsica

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Julio Cesar Figueroa Aibar

OBJECTIUS:

- Proporcionar els conceptes psicològics bàsics que els permetin un primer acostament a la comprensió del comportament humà.
- Conèixer i comprendre els fonaments de la psicologia de l'activitat física i l'esport.
- Identificar els diferents àmbits d'aplicació de la psicologia de l'activitat física i l'esport.
- Integrar els coneixements generats de la psicologia, aplicant-los a l'activitat física i l'esport.
- Aplicar els coneixements adquirits durant el curs en diferents àrees d'intervenció, principalment en la iniciació esportiva i en programes d'exercici físic.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat per resoldre problemes i prendre decisions.
- Capacitat per al treball en equip.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Introducció a la psicologia

1. Què és la psicologia?
2. La psicologia i l'ésser humà.
3. Escoles i àrees d'especialització en psicologia.
4. La conducta:
 1. La conducta en psicologia.
 2. Unitat i pluralitat fenomènica de la conducta.
 3. Situació i camp.
 4. Àmbit de la conducta.
 5. Finalitat de la conducta.
5. Introducció als processos cognitius.

Bloc 2. Psicologia de l'esport i l'exercici físic

1. Què és la psicologia de l'esport i l'exercici físic?
2. Què fan els especialistes en psicologia de l'esport? Rol del psicòleg de l'esport.
3. Història de la psicologia de l'esport.
4. Evolució i estat actual de la psicologia de l'esport:
 1. Aspectes teòrics.
 2. Aspectes metodològics.
 3. Aspectes aplicats.
 4. Investigació i aplicació.
5. Personalitat i esport:
 1. Principals enfocaments en l'estudi de la personalitat en l'esport i l'exercici físic.
6. Importància de la motricitat en el desenvolupament i la formació de l'ésser humà.
7. El procés d'aprenentatge en l'esport.
8. La comunicació.
9. Principis de reforç i feedback.
10. La motivació.
11. Establiment d'objectius.
12. Comprensió dels processos grupals.
13. El lideratge.
14. Estils de presa de decisió en l'esport.
15. Les relacions entre el professor i/o entrenador i l'esportista:
 1. Expectatives del professor i/o entrenador i rendiment de l'esportista.
16. Programes d'exercici físic:
 1. Exercici físic i benestar psicològic.
 2. Adhesió a l'exercici físic.
 3. Esgotament i sobreentrenament.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup per al seguiment del pla de treball.
- Desenvolupament d'un treball en grup. Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe i la recerca de material complementari en relació a casos pràctics. Correspondrà el 40% de la nota final. Dividits en: lliurament del marc teòric del treball: 20%, lliurament i defensa oral de l'esquema del treball individual: 20%. Aquests apartats, com que són els resultat del seguiment de la matèria, no son recuperables.

Avaluació de resultats:

- Defensa oral del treball en grup. Li correspondrà el 50% de la nota final.
- Lliurament individual del resum de les presentacions. Li correspondrà el 10% de la nota final.

Aquest apartat es podrà recuperar en el cas de que l'alumne/a no l'aprovi en la seva totalitat o si la nota final, sumada al 20% i 20% anteriorment esmentats (avaluació de procés) no arribés a l'aprovat. El fet de no aprovar aquest apartat, la no presentació a aquesta exposició i/o a la seva recuperació, i el no lliurament del resum, implicarà l'anul·lació de les notes anteriors (20% i 20%), i es considerarà la matèria en la seva totalitat com a NO APROVADA, fet que implica que l'alumne/a haurà de cursar la matèria sencera el proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Buceta, J.M. *Psicología del entrenamiento deportivo*. Madrid: Dykinson, 1998.
- Dosil, J. *Psicología de la actividad física y el deporte*. Madrid: Mc Graw Hill, 2008
- Martens, R. *El entrenador de éxito*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- Weinberg, R.S. i Gould, D. *Fundamentos de psicología del deporte y el ejercicio físico*. Barcelona: Ariel Psicología, 1996.
- Williams, J.M. *Psicología aplicada al deporte*. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991

Complementària:

- Gordillo, A. «Orientaciones psicológicas en la iniciación deportiva». *Revista de psicología de l'esport*, 1, 27-36, 1992.
- Linaza, J.; Maldonado, A. *Los juegos y el deporte en el desarrollo psicológico del niño*. Barcelona: Anthropos, 1987.
- Martens, R. i altres. *El entrenador*. Barcelona: Hispano Europea, 1995.
- Meinel, K.; Schnabel, G. *Teoría del movimiento*. Buenos Aires: Stadium, 1988.
- Oxendine, J. «Aprendizaje de la destreza motriz para una ejecución deportiva eficaz». A: J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, p. 49-72. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.
- Papalia, D.; Wendkos, S. *Psicología*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Perez, G.; Cruz, J.; Roca, J. *Psicología y deporte*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Smith, R.; Smoll, F. *Way to go, coach*. Portola Valley, California: Warde Publishers, Inc., 1996.
- Smith, R. «Principios de reforzamiento positivo y feedback de la ejecución». A: J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, p. 75-90. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.

Psicologia Hospitalària

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

- Aquesta assignatura té com a objectius generals facilitar el coneixement de les tasques de la psicologia clínica en l'entorn hospitalari, tant a nivell d'hospitalització total i parcial com en consultes externes especialitzades. La psicologia intervé com un element més dins de l'abordatge multidisciplinari del malalt hospitalari.
- L'àmbit de coneixement i actuació de la psicologia clínica hospitalària abasta des dels aspectes psicològics del risc de emmalaltir, als estils cognitius d'afrontament de les malalties orgàniques. També s'inclouen les malalties mentals que es tracten en l'entorn hospitalari.
- L'assignatura esta relacionada amb el mòdul de la psicologia clínica i de la salut, així com amb els mètodes d'investigació i d'intervenció professionals en psicologia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

1. El pacient i l'entorn hospitalari
2. El rol del psicòleg en els hospitals
3. Factors psicològics de risc de emmalaltir
4. Respostes psicològiques associades a les malalties
 - Personalitat
 - Estils d'afrontament
 - Mecanismes de defensa
5. Respostes emocionals i conductuals davant la malaltia
6. Factors implicats en l'incompliment terapèutic
7. Abordatge psicològic en serveis clínics específics
8. Tractament del dolor
8. Tractament en règim d'ingrés de la malaltia mental.
9. Hospitalització parcial del malalt mental
10. Hospitalització infantojuvenil.
11. Programes preventius i de promoció de la salut amb participació del psicòlegs en l'àmbit hospitalari.

AVALUACIÓ:

- Realització d'un examen final escrit del conjunt dels continguts treballats a l'assignatura: 80%
- Treball en grup: 20%

BIBLIOGRAFIA:

- Barlow-Durand. *Psicopatología*. Editorial Thomson, 2003.
- *DSM-IV-TR Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales*. Barcelona: Masson, 2002.
- Kaplan-Sadock. *Sinopsis de Psiquiatría*. 9a ed. Waverly Hispanica, 2004.
- Levenson; James L. *Tratado de Medicina Psicosomática*. Ars Medica, 2006.
- Obiols, Jordi E. *Manual de psicopatología general*. Biblioteca Nueva, 2008.
- Soler Insa; Gascón Barrachina. *Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales*, 3a ed. 2005.
- Spitzer, R.L.; Gibbon, M.; Skodol, A.E.; Williams, J.B.W.; First, M.B. *DSM-IV Libro de casos*. Barcelona: Masson, 1996.
- Vallejo Ruiloba, Julio; Leal Cercós, Carmen. *Tratado de Psiquiatría*. 2a ed. Ars Medica, 2010.
- Vallejo Ruiloba, Julio. *Introducción a la Psicopatología y la Psiquiatría*. 6a ed. Barcelona: Masson, 2006.

Resolució de Conflictes i Mediació

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura es divideix en tres blocs. En el primer es tracta sobre el conflicte, com surgeix, com escala i evoluciona i com s'analitza. El segon bloc tracta de la negociació i aquí s'estudia com es resolen els problemes en els que un està implicat amb un altre o altres i finalment la mediació com a a una eina de resolució de conflictes; al final també es tracta l'arbitratge, el medarb i el mediaconcilia.

Objectius:

- a) Aprofundir en el conflicte a partir de la seva identificació, anàlisi i avaluació, donant un protagonisme destacat a la comprensió dels mecanismes que tenen lloc en l'escala i desescalada del mateix conflicte.
- b) Conèixer, aprofundir i aplicar les principals tècniques, estratègies i estils de negociació, quan la persona és part implicada en el conflicte.
- c) Conèixer què és la mediació i en quins camps s'aplica, quan el professional no és part del conflicte, sinó professional imparcial.
- d) Conèixer els diferents tipus de mediació i aprendre les tècniques que ens permetin exercir com a facilitadors de comunicació, que és la principal tasca del Mediator.
- e) Conèixer i aprofundir les altres tècniques de resolució de conflictes a més de la negociació i de la mediació.

CONTINGUTS:

1- El conflicte:

1.1 Definició, identificació, origen, causes i tipus de conflictes.

1.2 L'escalada del conflicte i les tècniques de la desescalada: actituds i estats emocionals en cada moment.

2- Coneixements bàsics per a la resolució de conflictes:

2.1 El llenguatge no verbal

2.2 Com neutralitzar les actituds agressives, passives i/o destructives en la relació

3- La Negociació:

3.1 Definicions

3.2 Els 7 elements de la Negociació

3.3 Actituds davant el conflicte i els corresponents estils de Negociació

3.4 Tàctiques i estratègies en el marc de la Negociació.

3.5 Preparació d'una Negociació

4- La Mediació, com a tècnica de Resolució de Conflictes:

4.1 Definició de la Mediació

4.2 Funcions del Mediator i perfil ideal

4.3 Pràctica i ètica del Mediator

4.4 Context legal de la Mediació

4.5 Models teòrics de la Mediació:

4.5.1 Tradicional- Lineal (Escola de Harvard)

4.5.2 Psicologista (Circular narratiu)

4.5.3 Transformador

4.6 Àmbits d'Aplicació:

4.6.1 Familiar: separacions, divorcis, problemes convivencials intergeneracionals.

4.6.2 Escolar

4.6.3 En l'Àmbit del Dret Privat

4.6.4 Àmbit penal de menors i d'Adults

5- Altres tècniques d'intervenció en la resolució de conflictes:

5.1 Entrevista individual i/o grupal

5.2 Observació

5.3 Acció Tutorial i intervenció personalitzada

5.4 Treball en grup i supervisió

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1. Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
2. Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i seguiment del treball individual.
3. Tutories conjuntes pel seguiment del treball grupal.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'activitats a classe
- 2- Realització i lliurament del treball individual
2. Realització i lliurament del treball de grup
3. Realització d'una prova al final de l'assignatura.
4. Per a la nota final es farà una mitjana entre la nota de l'examen final (sobre 6 punts), el treball individual (2 punts) i el treball grupal i exercicis presentats (2 punts). La mitjana només es pot fer amb si s'han lliurat tots els treballs i exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Arechaga, P. *Sobre el proceso de mediación, los conflictos y la mediación penal*. Buenos Aires: Galerna, 2005.
- Fiorenza, A. *Cuando el amor no basta: consejos eficaces para resolver los problemas entre padres e hijos adolescentes*. Barcelona: Planeta, 2009.
- Fiorenza, A. *Cómo hacer la vida imposible a tus padres*. Madrid: RBA Libros, 2005.
- Funes, J. *Mediación y justicia juvenil*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- González- Capitel Martínez, C.M. *Manual de mediación*. Barcelona: Atelier, 1999.
- Gorvein, N. *Divorcio y mediación*. Mèxic: Maldonado, 1999.
- Güell i Barceló, M. *¿Por qué he dicho blanco si quería decir negro?* Barcelona: Graó, 2005
- Haynes, J.M. *Fundamentos de la Mediación Familiar*. Madrid: Gaia, 1995.
- Haynes, J.M. *La mediación en el divorcio*. Barcelona: Granica, 1997.
- *Llei 15/2009 de 12 de juliol sobre la Mediació en l'àmbit del dret privat*. DOGC del 12-07-2009.
- Moore, C. *El proceso de mediación*. Buenos Aires: Granica, 1995.
- Ripol- Millet, A. *Separació i divorci, la mediació familiar*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1997.
- Vinyamata, E. *Conflictologia*. Barcelona: Ariel, 2001.
- Vinyamata, E. *Manual de prevención y resolución de conflictos*. Barcelona: Ariel, 1999.

Complementària:

- Briggs, J; David Peat, F. *Las siete leyes del caos*. Barcelona: Grijalbo, 1999.
- Burget, M. *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Deusto, 1999.
- Freid, D. *Nuevos paradigmas en la resolución de conflictos*. Perspectivas y prácticas. Buenos Aires: Granica, 2001.N
- Harvard Business Review. *Negociación y resolución de conflictos*. Bilbao: Deusto, 2001.
- Makarenko, A. *El poema pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.
- Marinoff, L. *Más Platón y menos Prozac*. Barcelona: Ediciones B, 2000.
- Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.
- Salas, A. *Diario de un skin*. Madrid: Temas de Hoy, 2003.
- Sanmartín, J. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos. Técnicas de actuación en el ámbito empresarial, familiar i legal*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Torrejo, J.C. *Mediación de conflictos en instituciones educativas*. Madrid: Narcea, 2000.